

INTESA SANPAOLO BANK ALBANIA SH.A.

Pasqyrat Financiare më

31 Dhjetor 2016

(me raportin e audituesve të pavarur)

Përmbajtja

	Faqe
Raporti i audituesve të pavarur	i-iii
Pasqyra e pozicionit financiar	1
Pasqyra e fitim humbjeve dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse	2
Pasqyra e ndryshimeve në kapital	3-4
Pasqyra e fluksit të mjeteve monetare	5
Shënime shoqëruese mbi Pasqyrat Financiare	
1. Subjekti Raportues	6
2. Bazat e përgatitjes	6
3. Përmbledhje e politikave kontabël	7-17
4. Administrimi i riskut financiar	18-37
5. Përmbledhje e çmuarjeve dhe gjykimeve kontabël	38-40
6. Aktivitet dhe detyrimet financiare	41-42
7. Mjete monetare dhe të ngjashme	43
8. Hua dhe paradhënie bankave	43
9. Letra me vlerë të vendosjes	43
10. Letra me vlerë të investimit	44
11. Hua dhe paradhënie klientëve	44
12. Ndërtesa dhe pajisje	45
13. Aktive afatgjata jo-materiale	46
14. Inventari dhe mjete të tjera	47
15. Detyrime ndaj bankave	48
16. Detyrime ndaj klientëve	49-50
17. Tatimi i shtyrë	51
18. Provizione	51
19. Detyrime të tjera	52
20. Kapitali aksionar dhe primit	52
21. Rezerva ligjore dhe rregullative	52
22. Rezerva të tjera	53
23. Të ardhura nga interesi, neto	53
24. Të ardhura nga komisioni, neto	53
25. Të ardhura të tjera, neto	54
26. Të ardhura/(shpenzime) të tjera operative, neto	54
27. Shpenzime personeli	54
28. Shpenzime të tjera	54
29. Shpenzime tatimi mbi fitimin	55
30. Angazhime dhe të drejta/detyrime të kushtëzuara	56
31. Angazhime qiraje dhe shpenzime qiraje operacionale	56
32. Palët e lidhura	57
33. Ngjarje pas datës së bilancit	58

KPMG Albania Shpk
Blvd "Dëshmorët e Kombit"
Kullat Binjake Kulla 1, Kati 13
Tiranë, Shqipëri
+355(4)2274 524
al-office@kpmg.com
kpmg.com/al

Raporti i Audituesve të Pavarur

Për aksionarët dhe drejtimin e Intesa Sanpaolo Albania Sh.a

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Intesa Sanpaolo Albania Sh.a ("Banka"), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2016, pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të parasë për vitin e mbyllur në atë datë, si dhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave të rëndësishme kontabël dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare bashkëlidhur japin një pamje të vërtetë dhe të drejtë të pozicionit financiar të Bankës më 31 dhjetor 2016, të performancës së saj financiare dhe flukseve të saj të parasë për vitin e mbyllur në atë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për Opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në seksionin e raportit ku jepen *Përgjegjësitë e Audituesve për Auditimin e Pasqyrave Financiare*. Ne jemi të pavarur nga Banka në përputhje me Kodin e Etikës për Profesionistët Kontabël të Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Etikës për Profesionistët Kontabël (Kodi i BSNEPK) dhe me Kodin e Etikës të Institutit të Ekspertëve Kontabël të Autorizuar në Shqipëri (Kodi i IEKA), si dhe me kërkesat etike të Ligjit Nr. 10091, datë 5 mars 2009, "Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të Audituesit Ligjor dhe të Kontabilistit të Miratuar", të ndryshuar, që janë të zbatueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me Kodin e BSNEPK dhe Kodin e IEKA.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Informacione të tjera

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përfshijnë informacionet që jepen në raportin vjetor, i përgatitur nga drejtimi në përputhje me Nenin 53 të Ligjit Nr. 9662, datë 18 dhjetor 2006 “Mbi bankat në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, por nuk përfshijnë pasqyrat financiare dhe raportin tonë të audituesve mbi këto pasqyra. Raporti vjetor parashikohet të na vihet në dispozicion pas datës së këtij raporti të audituesve.

Opinioni ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim ndonjë lloj konkluzioni që jep siguri në lidhje me këto informacione.

Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare, ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera, të identifikuar më lart kur ato të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë inkoherenca materiale me pasqyrat financiare, apo me njohjen që ne kemi marrë gjatë auditimit ose përndryshe, nëse duket se ato janë me anomali materiale.

Pasi të lexojmë raportin vjetor, nëse arrijmë në përfundimin se në këtë raport ka një anomali materiale, atëherë ne duhet të komunikojmë për këtë çështje me personat e ngarkuar me qeverisjen.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, dhe për ato kontrole të brendshme që drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur drejtimi synon ta likuidojë Bankën ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç sa më sipër.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomali mund të vijë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomalisë materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit në përgjigje të këtyre rreziqeve, dhe marrim evidencë auditimi që është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale si rezultat i mashtrimit është më i lartë se rreziku si rezultat i gabimit, sepse mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, përjashtime të qëllimshme, informacione të deformuara, anashkalime të kontroleve të brendshme.
- Sigurojmë një njohje të kontrollit të brendshëm që ka të bëjë me auditimin me qëllim që të përcaktojmë procedurat e auditimit që janë të përshtatshme sipas rrethanave, por jo për qëllime të shprehjes së një opinionimi mbi efikasitetin e kontrollit të brendshëm të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël dhe të shpjegimeve përkatëse të bëra nga drejtimi.
- Nxjerrim një konkluzion në lidhje me përshtatshmërinë e përdorimit të bazës kontabël të vijimësisë, dhe bazuar në evidencën e auditimit të marrë, nëse ka një pasiguri materiale në lidhje me ngjarjet ose kushtet, e cila mund të hedhë dyshime të mëdha për aftësinë e Bankës për të vijuar veprimtarinë. Nëse ne arrijmë në përfundimin që ka një pasiguri ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin e audituesit në lidhje me shpjegimet e dhëna në pasqyrat financiare, ose nëse këto shpjegime janë të papërshtatshme, duhet të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në evidencën e auditimit të marrë deri në datën e raportit tonë. Megjithatë, ngjarje ose kushte të ardhshme mund të bëjnë që Banka të ndërpresë veprimtarinë.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet në to në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me personat e ngarkuar me qeverisjen, përveç të tjerave, lidhur me qëllimin dhe kohën e auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që ne mund të identifikojmë gjatë auditimit.

Fatos Beqja
Auditues Ligjor

KPMG Albania Shpk
Blvd "Dëshmorët e Kombit"
Kullat Binjake, Kulla 1, Kati 13
Tiranë, Shqipëri

Tiranë, 3 shkurt 2017

Intesa Sanpaolo Bank Albania Sh.a.

Pasqyra e Pozicionit Financiar

Më 31 Dhjetor 2016

(në mijë Lek)

	Shënime	2016	2015
Aktive			
Mjete monetare dhe të ngjashme	7	27,269,197	16,341,358
Hua dhe paradhënie bankave	8	17,106,968	23,902,937
Letra me vlerë të vendosjes	9	7,251,448	4,457,428
Letra me vlerë të investimit	10	50,729,433	51,863,186
Hua dhe paradhënie klientëve	11	42,542,151	40,627,846
Ndërtesa dhe pajisje	12	1,172,243	1,202,269
Aktive afatgjata jo-materiale	13	591,902	590,563
Të drejta tatimore të shtyra	17	82,092	82,103
Të drejta tatimore afatshkurtra		282,007	282,007
Inventari dhe mjete të tjera	14	2,500,378	2,077,698
Aktive gjithsej		149,527,819	141,427,395
Detyrimet			
Detyrime ndaj bankave	15	2,885,233	1,953,032
Detyrime ndaj klientëve	16	125,974,220	118,842,126
Detyrimet tatimore afatshkurtër		25,259	110,676
Detyrimet tatimore të shtyra	17	290	46
Provizione	18	350,379	379,808
Detyrime të tjera	19	786,564	709,127
Detyrime gjithsej		130,021,945	121,994,815
Kapitali aksionar			
Kapitali aksionar	20	5,562,518	5,562,518
Primet e aksioneve	20	1,383,880	1,383,880
Rezerva ligjore dhe rregullative	21	1,825,623	1,825,623
Rezerva të tjera	22	1,643	259
Zëra të tjerë përmbledhës	22	714,555	714,555
Fitimi i pashpërndarë		10,017,655	9,945,745
Totali i Kapitalit Aksionar		19,505,874	19,432,580
Totali i Detyrimeve dhe Kapitalit Aksionar		149,527,819	141,427,395

Shënimet nga faqja 6 deri në 58 janë pjesë integrale e pasqyrave financiare.

Intesa Sanpaolo Bank Albania Sh.a.

Pasqyra e fitim humbjeve dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse

Për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

(në mijë Lek)

	Shënime	2016	2015
Të ardhura nga interesat		4,825,966	5,704,319
Shpenzime për interesat		(817,350)	(1,158,593)
Të ardhura nga interesi, neto	23	4,008,616	4,545,726
Të ardhura nga komisionet		910,143	953,522
Shpenzime për komisionet		(204,494)	(169,550)
Të ardhura nga komisionet, neto	24	705,649	783,972
Të ardhura të tjera neto	25	366,342	569,073
Shpenzime të tjera operative, neto	26	(278,023)	(243,911)
Të ardhura operative		4,802,584	5,654,860
Rrimarje/(zhvlerësimi) i mjeteve financiare, neto	11	398,713	(637,533)
Zhvlerësimi i zërave jashtë bilancit, neto	18	(12,533)	(18,369)
Zhvlerësimi i inventarit	14	(293,553)	(167,221)
Shpenzime personeli	27	(1,048,209)	(1,069,290)
Shpenzime operacionale qiraje	31	(164,626)	(173,946)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	12,13	(324,257)	(348,587)
Amortizimi i përmirësimeve të ambienteve me qira	15	(7,751)	(8,406)
Shpenzime të tjera administrative	28	(614,400)	(584,238)
Provizione për rreziqe dhe shpenzime	18	27,890	21,701
Totali i shpenzimeve		(2,038,726)	(2,985,889)
Fitimi neto para tatimit		2,763,858	2,668,971
Shpenzime për tatimin mbi fitimin	29	(480,853)	(457,876)
Fitimi për periudhën		2,283,005	2,211,095
Të ardhura të tjera përmbledhëse			
Ndryshimi në vlerën e drejtë të letrave me vlerë të vendosjes, neto nga tatimi mbi fitimin		1,384	(88,233)
Të ardhura të tjera përmbledhëse për periudhën, neto		1,384	(88,233)
Totali i të ardhurave të tjera përmbledhëse për periudhën, neto		2,284,389	2,122,862

Shënimet nga faqja 6 deri në 58 janë pjesë integrale e pasqyrave financiare.

Intesa Sanpaolo Bank Albania Sh.a.

Pasqyra financiare e ndryshimeve në kapital

Për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016*(në mijë Lek)*

	Kapitali aksioner	Primet e aksioneve	Rezerva ligjore dhe rregullative	Rezerva të tjera	Zëra të tjerë përmbledhës	Fitimi i pashpërndarë	Totali
Gjendja më 1 janar 2015	5,562,518	1,383,880	1,744,615	88,492	714,555	9,789,567	19,283,627
Fitimi i vitit	-	-	-	-	-	2,211,095	2,211,095
Të ardhura të tjera përmbledhëse							
Ndryshimi në vlerën e drejtë të letrave me vlerë të vendosjes, neto	-	-	-	(88,233)	-	-	(88,233)
Totali i të ardhurave të tjera përmbledhëse	-	-	-	(88,233)	-	2,211,095	2,122,862
Transaksione me aksionerët të regjistruara direkt në kapitalin aksionar							
Dividendët për aksionarët	-	-	-	-	-	(1,973,909)	(1,973,909)
Totali i kontributeve sipas shpërndarjes tek aksionerët	-	-	-	-	-	(1,973,909)	(1,973,909)
Lëvizje të tjera brenda kapitalit aksionar							
Përvetësimi i fitimit të mbartur	-	-	81,008	-	-	(81,008)	-
Përvetësimi i fitimit të mbartur	-	-	81,008	-	-	(81,008)	-
Gjendja më 31 dhjetor 2015	5,562,518	1,383,880	1,825,623	259	714,555	9,945,745	19,432,580

Shënimet nga faqja 6 deri në 58 janë pjesë integrale e pasqyrave financiare.

Intesa Sanpaolo Bank Albania Sh.a.

Pasqyra financiare e ndryshimeve në kapital (vazhdim)

Për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

(në mijë Lek)

	Kapitali aksioner	Primet e aksioneve	Rezerva ligjore dhe rregullative	Rezerva të tjera	Zëra të tjerë përmbledhës	Fitimi i pashpërndarë	Totali
Gjendja më 1 janar 2016	5,562,518	1,383,880	1,825,623	259	714,555	9,945,745	19,432,580
Fitimi i vitit	-	-	-	-	-	2,283,005	2,283,005
Të ardhura të tjera përmbledhëse							
Ndryshimi në vlerën e drejtë të letrave me vlerë të vendosjes, neto	-	-	-	1,384	-	-	1,384
Totali i të ardhurave përmbledhëse për periudhën	-	-	-	1,384	-	2,283,005	2,284,389
Transaksione me aksionerët të regjistruara direkt në kapitalin aksionar							
Dividendët për aksionarët	-	-	-	-	-	(2,211,095)	(2,211,095)
Totali i kontributeve sipas shpërndarjes tek aksionerët	-	-	-	-	-	(2,211,095)	(2,211,095)
Lëvizje të tjera brenda kapitalit aksionar							
Përvetësimi i fitimit të mbartur	-	-	-	-	-	-	-
Përvetësimi i fitimit të mbartur	-	-	-	-	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2016	5,562,518	1,383,880	1,825,623	1,643	714,555	10,017,655	19,505,874

Shënimet nga faqja 6 deri në 58 janë pjesë integrale e pasqyrave financiare.

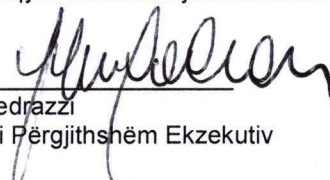
Intesa Sanpaolo Bank Albania Sh.a.**Pasqyra e Fluksit të Mjeteve Monetare
Për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016**

(në mijë Lek)

	2016	2015
Fitimi	2,283,005	2,211,095
Rregullime për:		
Zhvlerësimi dhe amortizimi	324,257	348,587
Humbja nga pakësimi i ndërtesave dhe pajisjeve	56	78,754
(Rrimarrje)/zhvlerësimi i huave dhe paradhënieve për klientët, neto	(398,713)	637,533
Zhvlerësimi i inventarit	293,553	167,221
Të ardhura nga interesi, neto	(4,008,616)	(4,545,726)
Humbje nga zhvlerësimi i zërave jashtë bilancit, neto	12,533	18,369
Shpenzime për tatimet	480,853	457,876
 Ndryshime në:		
Hua dhe paradhënie bankave	6,796,979	1,441,059
Hua dhe paradhënie klientëve	(1,369,956)	(555,291)
Detyrime ndaj bankave	932,201	(3,710,107)
Detyrime ndaj klientëve	7,132,094	(2,437,549)
Inventari dhe mjete të tjera	(716,232)	397,605
Detyrime të tjera dhe provizione	60,542	(436,805)
Interesi i arkëtuar	4,642,223	5,196,104
Interesi i paguar	(817,350)	(1,158,593)
Tatimi mbi fitimin i paguar	(566,259)	(427,481)
Fluksi neto i parasë nga/(përdorur në) aktivitetet operative	15,081,170	(2,317,349)
 Fluksi i parasë nga aktivitetet investuese		
Blerja e ndërtesave dhe pajisjeve	(160,978)	(120,646)
Blerja e aktiveve afatgjata jo-materiale	(134,648)	(146,455)
Arkëtimet nga letrat me vlerë të investimit, neto	1,209,172	5,574,955
Blerja e letrave me vlerë të vendosjes	(2,850,815)	(554,287)
Fluksi neto i parasë (përdorur)/ nga në aktivitetet investuese	(1,937,269)	4,753,567
 Fluksi i parasë nga aktivitetet financuese		
Dividendë të paguar	(2,211,095)	(1,973,909)
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet financuese	(2,211,095)	(1,973,909)
 Rritja neto në mjete monetare dhe të ngjashme	10,932,806	462,309
Mjete monetare dhe të ngjashme më 1 janar	16,341,358	15,890,476
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit valutor në mjete monetare dhe të ngjashme	(4,967)	(11,427)
 Mjete monetare e të ngjashme më 31 dhjetor	27,269,197	16,341,358

Shënimet nga faqja 6 deri në 58 janë pjesë integrale e pasqyrave financiare.

Këto pasqyra financiare janë firmosur në emër të Bankës më 3 shkurt 2017 nga:

Silvio Pedrazzi
Drejtori i Përgjithshëm Ekzekutiv

Julian Cela
Drejtori i Kontrollit Financiar

Shënime shoqëruese mbi pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2016

1. Subjekti raportues

Intesa Sanpaolo Bank Albania sh.a., (më poshtë referuar “Banka”), është një shoqëri e themeluar në Shqipëri. Banka, me seli në Tiranë, në adresën Rruga “Ismail Qemali”, nr.27, ushtron aktivitetin e saj nëpërmjet një rrjeti të përbërë nga 32 degë dhe agjenci në qytete të ndryshme të Shqipërisë: Tiranë, Durrës, Vlorë, Elbasan, Fier, Berat, Gjirokastrë, Korçë, Lushnje, Shkodër, Lezhë, Kavajë, etj., (2015: 32 degë dhe agjenci).

Banka, themeluar në Maj të vitit 1998, u autorizua që të ushtronte aktivitet bankar në Shqipëri. Banka e filloi aktivitetin e vet më 24 shtator 1998.

Në 31 dhjetor 2016 Banka numëronte 578 punonjës (2015: 567).

2. Bazat e Përgatitjes

(a) Deklaratë për përputhshmërinë rregullative

Pasqyrat financiare janë përgatitur sipas Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të vendosura nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK). Këto pasqyra financiare u autorizimit nga Drejtimi i Bankës më 3 shkurt 2017 dhe u paraqitën për miratim në Këshillin Drejtues.

(b) Bazat e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me parimin e kostos historike, duke bërë përjashtim vetëm për mjetet financiare të letrave me vlerë të vendosjes, të cilat janë të matura me vlerën e drejtë.

(c) Monedha funksionale dhe raportuese

Pasqyrat financiare janë të raportuara në Lek, e cila është në të njëjtën kohë edhe monedha funksionale dhe raportuese e Bankës. Me përjashtim të rasteve kur është specifikisht e shprehur, informacioni financiar i shprehur në Lek është rrumbullakosur në të mjitën më të afërt.

3. Përmbledhje e politikave kontabël

Politikat kontabël të përcaktuara më poshtë janë aplikuar në mënyrë të vazhdueshme për të gjithë periudhën e pasqyrave financiare nga Banka.

(a) Monedha e huaj

Transaksionet e këmbimeve valutore janë kthyer në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të vlefshëm në datën e transaksioneve.

Aktivitet dhe detyrimet monetare në monedhë të huaj në datën e raportimit janë këmbyer në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të vlefshëm në datën e këmbimit. Fitimi ose humbja nga këmbimet valutore të zërave monetar është diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të këmbyer me kursin e këmbimit të ditës në fund të periudhës. Aktivitet dhe detyrimet jo-monetare të cilat janë matur me vlerën e drejtë në monedhë të huaj këmben në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të vlefshëm në datën e përcaktimit të vlerës së drejtë.

Instrumentet jo-monetare, të cilat janë matur në përputhje me parimin e kostos historike në një monedhë të huaj, janë konvertuar me kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Diferencat e konvertimit të cilat rezultojnë nga rikonvertimet njihen në pasqyrën e të ardhurave. Diferencat e konvertimit të cilat rezultojnë nga rikonvertimi i letrave me vlerë të vendosjes njihen tek të ardhurat e tjera përmbledhëse. Diferencat e konvertimit të cilat rezultojnë nga këmbimet valutore me aksionaret regjistrohen direkt në kapitalin aksioner.

(b) Interesat

Të ardhurat dhe shpenzimet e interesit njihen në pasqyrën e të ardhurave me anë të metodës së normës efektive të interesit. Norma efektive e interesit është norma e cila bën aktualizimin e flukseve të pagesave dhe arkëtimeve të pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së pritshme të aktivitet ose detyrimit financiar (ose sipas rastit mund të jetë një periudhë më e shkurtër) deri në shumën e mbartur të aktivitet ose detyrimit financiar. Norma efektive e interesit përcaktohet me njohjen fillestare të aktivitet dhe detyrimit financiar dhe nuk rishikohet më pas. Për llogaritjen e normës efektive të interesit, Banka vlerëson rrjedhën e parasë në të ardhme duke marrë në konsideratë të gjitha kushtet kontraktuale të instrumenteve financiare, por jo humbjet nga kredia në të ardhmen.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të arkëtuara, shpenzimet për transaksionet, dhe zbritjet ose primet që janë pjesë e normës efektive të interesit. Shpenzimet e transaksionit janë shpenzime shtesë që i atribuohen në mënyrë direkte blerjes, emetimit ose shitjes së një aktivi ose detyrimi financiar.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesat që paraqiten në pasqyrën e të ardhurave përfshijnë:

- Interesat për aktivin dhe detyrimin financiar të cilat maten me koston e amortizuar llogariten me anë të metodës së normës efektive të interesit; dhe
- Interesat për letrat me vlerë të vendosjes të cilat llogariten me anë të metodës së normës efektive të interesit.

(c) Komisionet

Të ardhurat dhe shpenzimet nga komisionet që janë pjesë integrale e normës efektive të interesit të një aktivi ose detyrimi financiar përfshihen në përcaktimin e normës efektive të interesit (shih pikën (b)).

Të ardhurat e tjera nga komisionet, përfshirë komisionet e shërbimit të llogarisë, komisionet për drejtim investimi, komisionet për shitje dhe vendosje depozite njihen në momentin e kryerjes së shërbimeve. Nëse angazhimi për një hua nuk pritet të zvogëlojë huan, atëherë komisionet e angazhimit të huas njihen në mënyrë lineare përgjatë kohëzgjatjes së angazhimit.

Shpenzime të tjera nga komisionet lidhen kryesisht me komisionet për transaksione dhe shërbime, të cilat kalojnë në shpenzime në momentin e marrjes së shërbimit të ofruar.

3. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

(d) Qiraja

Përcaktimi nëse një marrëveshje është kontratë qiraje ose përmban një të tillë, bazohet në thelbin dhe përmbajtjen e marrëveshjes dhe kërkon një vlerësim të faktit nëse përmbushja e detyrimeve të marrëveshjes varet nga përdorimi i një aktivi ose aktiveve të veçantë dhe nëse në marrëveshje parashikohet e drejta për përdorimin e aktivitetit. Banka nënshkruan marrëveshje qiraje në cilësinë e qiramarrësit dhe në këtë kuadër ka vetëm marrëveshje qiraje operationale, pagesat e të cilave njihen në pasqyrën e të ardhurave me metodën lineare gjatë gjithë kohëzgjatjes së qirasë. Incentivat e qirasë të arkëtuara njihen si një pjesë integrale e totalit të shpenzimeve për qiranë, gjatë gjithë kohëzgjatjes së qirasë.

(e) Tatimi mbi fitimin

Shpenzimet për tatimin mbi fitimin përfshijnë tatimin afatshkurtër dhe tatimin e shtyrë. Tatimi afatshkurtër dhe tatimi i shtyrë njihen në pasqyrën e të ardhurave me përjashtim kur i referohet zërave të cilët njihen direkt në kapital ose tek të ardhurat e tjera përmbledhëse.

(i) Tatimi afatshkurtër

Tatimi afatshkurtër përfshin tatimin që pritet të paguhet ose të arkëtohet për të ardhurat e tatueshme ose shpenzimet për periudhën, dhe çdo rregullim të tatimit që duhet të paguhet ose të arkëtohet në lidhje me vitet e mëparshme. Tatimi afatshkurtër matet duke përdorur normat e taksave në fuqi ose të cilat hyjnë në fuqi në datën e raportimit. Tatimi afatshkurtër i pagueshëm përfshin gjithashtu çdo detyrim tatimor që lind nga deklarimi i dividendëve.

(ii) Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë përlogaritet mbi diferencat e përkohshme ndërmjet vlerës së mbartur të të drejtave dhe detyrimeve për qëllime raportimi financiar dhe vlerës së përdorur për qëllime tatimi.

E drejta tatimore e shtyrë njihet për humbjet e papërdorura tatimore, kreditimet tatimore dhe diferencat tatimore të zbritshme deri në atë nivel ku është e mundshme që fitimi i tatueshëm të materializohet. Të drejtat tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë raportimi dhe zvogëlohen deri në atë nivel që nuk ka më mundësi që të realizohet fitimi nga tatimet. Të drejtat tatimore të shtyra rivlerësohen në çdo datë raportimi dhe njihen deri në atë nivel ku është e mundshme që fitimi i tatueshëm të materializohet.

Matja e tatimit të shtyrë pasqyron pasojat tatimore që ndjekin mënyrën sipas të cilës Banka parashikon, në fund të periudhës së raportimit, të rikuperojë ose likuodojë vlerën e mbartur të të drejtave dhe detyrimeve të saj.

Tatimi i shtyrë matet me normat e taksave të cilat janë parashikuar të zbatohen mbi diferencat e përkohshme në momentin e kthimit të tyre, duke përdorur normat e taksave në fuqi ose që hyjnë në fuqi në datën e raportimit.

Të drejtat dhe detyrimet e shtyra tatimore kompensohen me njëra-tjetrën, nëse një e drejtë e detyrueshme ligjore ekziston për të kompensuar një të drejtë tatimore afatshkurtër kundrejt një detyrimi tatimor afatshkurtër, dhe tatimet e shtyra lidhen me të njëjtët subjekte të tatueshëm dhe autoritet tatimor, ose me subjekte të ndryshme tatimore, por ata kanë si qëllim të likuodojnë detyrimet dhe të drejtat tatimore afatshkurtra neto ose të drejtat dhe detyrimet e tyre tatimore do të realizohen njëkohësisht. Tatimet shtesë që lindin nga shpërndarja e dividendëve nga Banka njihen në të njëjtën kohë që njihet detyrimi për të paguar dividendin përkatës.

(iii) Ekspozimi tatimor

Për përcaktimin e vlerës së tatimit afatshkurtër dhe të shtyrë, Banka merr në konsideratë ndikimin e pozicioneve të pasigurta tatimore dhe nëse duhet të paguhet tatime shtesë dhe interesa. Ky vlerësim mbështetet në çmuarjet dhe supozimet dhe mund të përfshijnë një sërë gjykimesh për ngjarje në të ardhmen. Të dhëna të reja mund të bëhen të disponueshme, si rezultat i të cilave Banka të ndryshojë gjykimin e saj në lidhje me mjaftueshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; këto ndryshime të detyrimeve tatimore do të prekin dhe shpenzimin për tatimet për periudhën gjatë të cilës bëhet përcaktimi (shih shënimin (5)(d))

3. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

(f) Aktivet dhe detyrimet financiare

(i) Njohja

Banka fillimisht njeh huatë dhe paradhëniet, depozitat dhe huamarrjet në datën kur ato janë krijuar. Blerjet dhe shitjet e rregullta të aktiveve financiare njihen në datën e tregtimit kur banka angazhohet për blerjen ose shitjen e aktivit. Të gjitha aktivet dhe detyrimet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit në të cilën Banka bëhet palë për respektimin e dispozitave kontraktuale të instrumentit. Aktivi ose detyrimi financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë plus, për një instrument që nuk matet me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave, kostot e transaksionit të cilat i atribuohen direkt blerjes ose emetimit të tij.

(ii) Klasifikimi

Aktivitetet financiare

Banka klasifikon aktivet e saj financiare në një nga kategoritë e mëposhtme:

- Hua dhe të arkëtueshme, të matura me koston e amortizimit;
- Letra me vlerë të investimit, të matura me koston e amortizimit; ose
- Letra me vlerë të vendosjes, të matura me vlerën e drejtë.

Shih shënimet 3 (g), (h) dhe (i).

Detyrimet financiare

Banka i klasifikon detyrimet e saj financiare, si detyrime financiare të tjera, të matura më pas me koston e tyre të amortizuar.

Shih shënimet 3 (n) dhe (o).

(iii) Mos-njohja

Aktivitetet financiare

Banka nuk e njeh më një aktiv financiar nëse të drejtat kontraktuale për flukset e parave nga aktivi janë shuar, ose nëse transferohen të drejtat për të marrë përfitimin kontraktual nga aktivi financiar në një transaksion nëpërmjet të cilit transferohen të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë mbi aktivin financiar, ose ku banka nuk transferon dhe nuk mban asnjë nga rreziqet apo përfitimet e pronësisë si dhe nuk ruan kontrollin ndaj aktivitetit financiar.

Për mos-njohjen e një aktiviteti financiar, diferenca midis vlerës së mbartur të aktivitetit (ose vlerës së mbartur që i caktohet pjesës së aktivitetit të çregjistruar/fshire) dhe shumës së (i) pagesës së arkëtuar (përfshirë çdo aktiv të ri të përfituar duke i zbritur detyrimin e ri të presupozuar) dhe (ii) fitimit ose shpenzimeve të akumuluar që njihen tek të ardhura të tjera përmbledhëse njihet në pasqyrën e të ardhurave. Çdo interes në aktivitetet financiare të transferuara të cilat plotësojnë kriteret për mos-njohjen e tyre, që krijohet ose mbahet nga Banka njihet si një aktiv ose detyrim më vete.

Banka kryen transaksione nëpërmjet të cilave transferon aktivet e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar, por mban të gjitha ose në thelb të gjitha rreziqet dhe shpërblimet e aktiveve të transferuara, apo ndonjë pjesë të tyre. Në këto raste, aktivet e transferuara vazhdojnë të njihen në bilancin kontabël. Si shembull të këtyre transaksioneve përmendim huadhënien e letrave me vlerë dhe transaksionet e marrëveshjeve të riblerjes.

3. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

(f) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iii) Çregjistrimi (vazhdim)

Detyrimet financiare

Banka çregjistron një detyrim financiar kur detyrimet kontraktuale janë shfuqizuar, anuluar ose kur u skadon afati.

(iv) Kompensimi

Aktivitet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe vlera neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar kur dhe vetëm kur Banka gëzon të drejtën ligjore për të bërë kompensimin e shumave dhe vlerave, dhe ka si qëllim likuidimin mbi bazën neto ose likuidimin e aktivitet dhe shlyerjen e detyrimit njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten neto vetëm nëse lejohen nga standardet e kontabilitetit, ose për fitime apo humbje të cilat rezultojnë nga realizimi i transaksioneve të ngjashme në aktivitetin tregtar të Bankës.

(v) Matja me koston e amortizuar

Kosto e amortizuar e aktivitet ose detyrimit financiar përbën shumën me të cilën aktivi dhe detyrimi financiar matet në fazën e njohjes fillestare, minus kthimin e principalit, plus ose minus vlerën e amortizimit të akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për të gjitha ndryshimet midis shumës fillestare që është njohur dhe shumës së maturuar, duke zbritur ndonjë humbje nga zhvlerësimi.

(vi) Matja me vlerën e drejtë

Vlera e drejtë është çmimi që përfitohet nga shitja e një aktivi ose që paguhet për të transferuar një detyrim, nëpërmjet një transaksioni të rregullt midis pjesëmarrësve në treg në datën e matjes, në kapital, ose në mungesë të tij në tregun më të mirë në të cilin Banka ka akses në atë datë. Vlera e drejtë e një detyrimi pasqyron rrezikun e mospagimit të tij.

Sipas rastit, Banka mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në një treg aktiv për atë instrument. Një treg konsiderohet aktiv nëse transaksionet për aktivin ose detyrimin ndodhin me një periodicitet dhe volum të mjaftueshëm për të siguruar në mënyrë të vazhdueshme të dhëna dhe informacion për çmimin.

Nëse në tregun aktiv nuk ka një çmim të kuotuar, atëherë Banka përdor teknikat e vlerësimit të cilat maksimizojnë përdorimin e të dhënave përkatëse të njohura dhe do të minimizojë përdorimin e të dhënave të panjohura. Teknikat e vlerësimit që janë zgjedhur përfshijnë të gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do të marrin në konsideratë për vlerësimin e çmimit të një transaksioni.

Treguesi më i mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar në njohjen fillestare është zakonisht çmimi i transaksionit, p.sh. vlera e drejtë e pagesës së kryer ose të arkëtuar. Nëse Banka vendos se vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe se vlera e drejtë nuk përcaktohet nga një çmim i kuotuar në një treg aktiv për një aktiv ose detyrim të ngjashëm dhe as nuk bazohet në një teknikë vlerësimi që përdor të dhëna njohura në tregje, atëherë instrumenti financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë, dhe rregullohet për diferencën midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit. Në vijim, diferenca njihet në pasqyrën e të ardhurave siç duhet gjatë kohëzgjatjes së instrumentit, por jo më vonë se periudha kur vlerësimi është plotësisht i mbështetur me të dhëna të njohura në treg ose kur mbyllet transaksioni.

Vlera e drejtë e një depozite pa afat nuk është më e vogël se shuma që paguhet në momentin e kërkesës, e cila zbritet nga data e parë kur do të kërkohej pagesa e depozitës.

Banka njej transferimet midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë në fund të periudhës së raportimit gjatë të cilës ka ndodhur ndryshimi.

3. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

(f) Aktivët dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(vii) Identifikimi dhe matja e zhvlerësimeve

Në çdo datë raportimi, Banka vlerëson nëse ekzistojnë fakte objektive që aktivët financiarë të cilat nuk janë mbajtur me vlerën e drejtë përmes pasqyrës së të ardhurave janë të zhvlerësuar. Aktivët financiarë ose një grup i aktiveve financiare zhvlerësohet më vete kur faktet objektive ose kriteret e gjykimit tregojnë që një ngjarje humbjeje ka ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitetit (aktiveve), dhe që kjo ngjarje humbjeje ka një impakt në flukset e ardhshme të parasë nga ky mjet që mund të vlerësohen në mënyrë të besueshme.

Faktet objektive që aktivët janë zhvlerësuar mund të përfshijnë vështirësi të konsiderueshme financiare të huamarrësit ose emetuesit, mospërmbushje e detyrimeve ose shkelje e detyrimeve nga huamarrësi në lidhje me pagesat e interesit dhe të principalit, ristrukturimin e një huaje ose paradhënie nga Banka për shkak të vështirësive financiare të klientit dhe me kushte që Banka nuk mund të shqyrtojë ndryshe, tregues që një huamarrës ose emetues do të falimentojë, zhdukjen e një tregu aktiv për një letër me vlerë, ose të dhëna të tjera të njohura në nivel kombëtar ose lokal në lidhje me një grup aktivesh si ndryshimet jo të favorshme në statusin e pagesës së huamarrësve dhe ose emetuesve në grup, ose kushtet ekonomike të cilat lidhen me mospërmbushjen e detyrimeve në grup, apo një rënie e matshme të parashikimit të rrjedhës së parave që pritet nga një grup i aktiveve financiare që nga momenti i njohjes fillestare të këtyre aktiveve.

Banka merr në konsideratë treguesit për zhvlerësimin e huave dhe paradhënive dhe të investimeve në letra me vlerë të vendosjes në nivelin e një aktivi të vetëm dhe kolektivisht. Të gjitha aktivët financiarë të rëndësishme, huatë, paradhëniet dhe investimet në letra me vlerë të vendosjes, vlerësohen veçmas për zhvlerësime specifike. Aktivët financiarë të cilat nuk rezultojnë të zhvlerësuar në veçanti, vlerësohen të gjitha së bashku për ndonjë zhvlerësim që mund t'i ketë ndodhur, duke grupuar së bashku aktivët financiarë huatë dhe paradhëniet të cilat paraqesin karakteristika të ngjashme të riskut.

Për vlerësimin e zhvlerësimit kolektiv, Grupi përdor modelimin statistikor të tendencave historike mbi mundësinë e mospagimit, kohën e rikuperimit dhe vlerën e humbjeve, dhe bën një rregullim nëse kushtet aktuale ekonomike dhe të kredisë lejojnë që këto humbje të jenë më të mëdha ose më të vogla se tendencat historike. Normat e mospagesës, normat e humbjeve dhe koha e parashikuar për rikuperimin krahasohen rregullisht me rezultatet aktuale për të siguruar përshtatshmërinë e tyre.

Humbjet nga zhvlerësimi i aktiveve të cilat janë matur me kosto të amortizuara llogariten në bazë të diferencës së shumës së mbartur të aktiveve financiare dhe vlerës aktuale të fluksit të përlllogaritur të mjeteve monetare të skontuar me normën fillestare efektive të interesit të aktiveve. Humbjet njihen tek pasqyra e të ardhurave dhe paraqiten në llogarinë e fondit të huave dhe paradhënive. Kur një ngjarje e mëvonshme influencon në zvogëlimin e shumës së humbjes nga zhvlerësimi i aktivitetit, humbja kthehet tek pasqyra e të ardhurave. Fluksi i parashikuar i mjeteve monetare nga huatë dhe paradhëniet paraqiten me vlerën e skontuar të kolateralit. Të ardhurat nga kolaterali vlerësohen pas zbritjeve nga vlera e tregut dhe përcaktimit të planit kohor të rikuperimit, në varësi të llojit të kolateralit.

Aty ku është e mundur Banka bën ristrukturimin/rinegociimin e huave sesa marrjen në zotërim të kolateralit. Kjo përfshin zgjatjen e afatit të pagesave për kthimin e huasë dhe marrëveshjen për kushte të reja kredie. Nëse kushtet dhe afatet e një aktivi financiar ri-negociohen ose modifikohen ose një aktiv financiar ekzistues zëvendësohet me një aktiv të ri për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit, atëherë vlerësohet për zhvlerësim më vete. Të gjithë klientët me një linjë të strukturuar kredie janë subjekt i testimit individual të zhvlerësimit dhe mbeten të tillë për një periudhë të paktën dy vjeçare nga ristrukturimi, pavarësisht nga pagesat e kryera në bazë të kushteve të reja të përcaktuara për pagesat. Drejtimi në mënyrë të vazhdueshme rishikon kreditë e ringociuara për të garantuar përmbushjen e të gjitha kriterëve dhe kryerjen e pagesave në të ardhmen.

3. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

(f) Aktivët dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(vii) Identifikimi dhe matja e zhvlerësimeve (vazhdim)

Humbjet nga zhvlerësimi njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe pasqyrohen në një llogari për fondin e huave dhe paradhëniet si dhe të investimeve në letra me vlerë të vendosjes, nëse ka. Nëse njohja e një ngjarje që ka ndodhur pas zhvlerësimit zvogëlon humbjen nga zhvlerësimi, zvogëlimi i humbjes nga zhvlerësimi rimerret përmes pasqyrës së të ardhurave. Në rastin e investimeve në letra me vlerë të vendosjes, një rënie e rëndësishme ose e zgjatur në kohë e vlerës së tyre të drejtë nën kosto merret në konsideratë për zhvlerësimin e aktivit. Humbja nga zhvlerësimi në letrat me vlerë të vendosjes njihen duke i riklasifikuar humbjet e mëparshëm të njohur në të ardhurat e tjera përmbledhëse në fitim/humbje. Humbja e akumuluar që riklasifikohen nga të ardhurat e tjera përmbledhëse në fitim/humbje është diferenca midis çmimit të blerjes, neto nga çdo pagesë principali dhe amortizimi, dhe vlerës aktuale të drejtë, minus çdo humbje nga zhvlerësimi të njohur më parë në fitim/humbje.

Ndryshimet e provizioneve për zhvlerësim të cilat i atribuohen zbatimit të metodës së interesit efektiv pasqyrohen si një element përbërës i të ardhurave nga interesi.

Nëse, në një periudhë të mëvonshme, rritet vlera e drejtë e investimit në letra me vlerë të vendosjes të zhvlerësuar dhe rritja lidhet në mënyrë objektive me një ngjarje që ka ndodhur pas njohjes së humbjes nga zhvlerësimi, atëherë humbja nga zhvlerësimi kthehet dhe vlera e kthimit njihet në pasqyrën e të ardhurave, përndryshe çdo rritje në vlerën e drejtë njihet në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse. Megjithatë, çdo rikuperim i mëvonshëm i vlerës së drejtë të investimit në letra me vlerë të vendosjes të zhvlerësuar njihet në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse.

(g) Mjete monetare dhe të ngjashme

Mjete monetare dhe të ngjashme përfshijnë mjetet në arkë, llogaritë me bankat, gjendjet e pakufizuara me bankat qendrore dhe depozitat afatshkurtra shume likuide me maturitet më pak se tre muaj, të cilat janë subjekt i ndryshimeve jo të rëndësishme të vlerës së tyre të drejtë dhe përdoren nga Banka për përmbushjen e angazhimeve të saj afatshkurtra. Mjete monetare dhe të ngjashme klasifikohen si hua dhe të arkëtueshme dhe mbahen në bilanc me koston e amortizuar.

(h) Huatë dhe paradhëniet

Huatë dhe paradhëniet për bankat dhe klientët janë aktive financiare jo derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme të cilat nuk janë të kuotuar në një treg aktiv dhe Banka nuk ka për qëllim shitjen e tyre të menjëhershme ose në një kohë të afërt. Huatë dhe paradhëniet maten në fillim me vlerën e drejtë dhe më pas me koston e amortizimit plus kostot e tjera të transaksioneve direkte, duke përdorur metodën e interesit efektiv. Pas matjes fillestare, ato maten me koston e amortizimit me normën efektive të interesit, duke zbritur vlerën e zhvlerësimit. Amortizimi përfshihet në të ardhurat nga interesi në pasqyrën e të ardhurave. Humbjet që rezultojnë nga zhvlerësimi njihen në pasqyrën e të ardhurave tek humbjet neto nga zhvlerësimi i mjeteve financiare.

(i) Investime në Letra me Vlerë

Investimet në letra me vlerë njihen fillimisht me vlerën e drejtë plus, në rastin e letrave me vlerë jo të tregtueshme, kostot e tjera të transaksioneve direkte, dhe më pas kontabilizohen në varësi të klasifikimit të tyre si letra me vlerë të investimit ose letra me vlerë të vendosjes.

(i) Letra me vlerë të investimit

Letrat me vlerë të investimit janë aktive financiare jo derivative me të ardhura fikse ose të përcaktueshme dhe me maturitete fikse që Banka ka qëllimin dhe aftësinë t'i mbajë deri në maturim dhe që nuk klasifikohen si të tregtueshme ose letra me vlerë të vendosjes.

Letrat me vlerë të investimit maten me koston e amortizimit nëpërmjet metodës së interesit efektiv duke zbritur çdo humbje nga zhvlerësimi. Të gjitha shitjet dhe riklasifikimet e një shumë të konsiderueshme të letrave me vlerë të investimit që nuk janë afër maturimit riklasifikohen si investime në letra me vlerë të vendosjes dhe nuk e lejojnë Bankën t'i klasifikojë ato në investime në letra me vlerë të investimit për vitin ushtrimor aktual dhe dy vitet ushtrimore të ardhshëm.

3. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

(i) Investime në Letra me Vlerë (vazhdim)

(ii) Letra me vlerë të vendosjes

Letrat me vlerë të vendosjes janë instrumente jo derivative të cilat nuk përbëjnë një kategori tjetër të aktiveve financiare. Letrat me vlerë të vendosjes përfshijnë letrat me vlerë të borxhit. Letrat me vlerë të borxhit të pakuotuara, vlera e drejtë e të cilave nuk mund të matet në mënyrë të besueshme, mbahen me kosto. Të gjitha letrat me vlerë të vendosjes mbahen me vlerën e drejtë pas njohjes fillestare. Te ardhurat nga interesi njihen në pasqyrën e të ardhurave nëpërmjet metodës së interesit efektiv.

Fitimet ose humbjet nga këmbimet valutore të investimeve në letra me vlerë të vendosjes njihen në pasqyrën e të ardhurave. Humbjet nga zhvlerësimi njihen tek pasqyra e të ardhurave. Ndryshime të tjera të vlerës së drejtë njihen tek pasqyra e të ardhurave të tjera përmbledhëse dhe paraqitet në rezervën e vlerës së drejtë të kapitalit. Nëse investimi shitet, gjendja në kapital, më parë e njohur në pasqyrën e të ardhurave përmbledhëse, riklasifikohet në pasqyrën e të ardhurave.

Një aktiv financiar jo derivative mund të riklasifikohet nga kategoria e letrave me vlerë të vendosjes në kategorinë e huave dhe të arkëtueshme nëse do të plotësojë karakteristikat e huave dhe të arkëtueshme dhe nëse Banka ka si qëllim dhe mundësi ta mbajë aktivin financiar për një periudhë kohe të parashikueshme në të ardhme ose deri në maturim.

(j) Ndërtesat dhe pajisjet

(i) Njohja dhe matja

Ndërtesat dhe pajisjet paraqiten me koston e tyre neto pasi iu është zbritur zhvlerësimi i akumuluar dhe ndonjë humbje nga zhvlerësimi. Kostot përfshijnë të gjitha shpenzimet të cilat mund t'i atribuohen në mënyrë të drejtpërdrejtë blerjes së mjetit. Nëse pjesë të një aktivi kanë jetëgjatësi përdorimi të ndryshme, atëherë këto pjesë kontabilizohen si elementë të veçanta (përbërësit kryesor) të ndërtesave dhe pajisjeve. Të gjitha fitimet ose humbjet nga shitja e një ndërtese dhe pajisje (të llogaritur si diferenca midis të ardhurave neto nga shitje dhe vlera e mbartur e objektit) njihet me të ardhurat e tjera në pasqyrën e të ardhurave.

(ii) Kosto të tjera rrjedhëse

Kostot e zëvendësimit të një pjesë të një ndërtese ose pajisjeje njihen me vlerën e mbartur të aktivitetit nëse është e mundur që të sigurohen përfitime të ardhshme ekonomike për Bankën dhe nëse kostot e tij mund të maten në mënyrë të besueshme.

(iii) Zhvlerësimi

Zhvlerësimi njihet në pasqyrën e të ardhurave duke përdorur metodën lineare përgjatë kohëzgjatjes së jetës së përdorimit të çdo pjese të ndërtesës dhe pajisjes. Trualli dhe Veprat e Artit nuk zhvlerësohen. Jetëgjatësitë e parashikuara të përdorimit për periudhën aktuale dhe periudhën krahasuese janë të paraqitura si më poshtë:

	2016	2015
• Ndërtesat	20 vjet	20 vjet
• Kompjuterët dhe pajisje të tjera kompjuterike	4 deri në 8 vjet	4 deri në 8 vjet
• Mobiliet, orënditë dhe pajisjet	3 deri në 10 vjet	3 deri në 10 vjet
• Aktive të tjera jo elektrike	5 vjet	5 vjet

3. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

(k) Aktive Afatgjata Jo-material

Programet kompjuterike, licencat dhe markat tregtare përbëjnë aktivet afatgjata jo-materiale dhe paraqiten me koston neto nga amortizimi i akumuluar. Shpenzimet e mëtejshme në aktivet afatgjata jo-materiale kapitalizohen vetëm nëse këto shpenzime rrisin të mirat e ardhshme ekonomike të këtij mjeti specifik. Çdo lloj kostoje tjetër shpenzohet në periudhën në të cilën kryhet. Amortizimi pasqyrohet të pasqyra e të ardhurave duke përdorur metodën lineare të amortizimit për të gjithë jetëgjatësinë e aktiveve afatgjata jo-materiale, duke filluar nga data e përdorimit të tyre. Jetëgjatësia e parashikuar e përdorimit për periudhën aktuale dhe krahasuese vijon si më poshtë:

	2016	2015
• Programe kompjuterike	5 vjet	5 vjet
• Licencat dhe markat tregtare	10 vjet	10 vjet

(l) Inventari

Inventari përfshin aktivet e rimarra në pronësi përmes ekzekutimit të garancisë për huatë me probleme dhe paradhëniet e klientëve të cilët nuk sigurojnë të ardhura, nuk përdoren nga Banka dhe janë planifikuar për shitje brenda një kohe të shkurtër të arsyeshme, pa ristrukturim të konsiderueshëm. Aktivet e rimarra në pronësi paraqiten me vlerën e tyre më të ulët të realizueshme dhe fshirja e tyre njihet në pasqyrën e të ardhurave.

(m) Zhvlerësimi i aktiveve jo financiare

Në çdo datë raportimi, Banka rishikon vlerën e mbartur të aktiveve jo financiare, të ndryshme nga inventari dhe të drejtave tatimore të shtyre, për të përcaktuar nëse ka tregues të zhvlerësimit. Në rast se rezultojnë tregues të tillë, atëherë përllogaritet vlera e rikuperueshme e aktivit. Humbja nga zhvlerësimi njihet nëse vlera e mbartur e një aktivi tejkalon shumën e rikuperimit. Vlera e rikuperueshme e një aktivi është më e madhja prej vlerës në përdorim dhe vlerës së drejtë minus kostot për t'u shitur. Për vlerësimin e vlerës në përdorim, fluksi i të ardhurave të parashikuara skontohehet në vlerë aktuale me normën e zbritjes para tatimit e cila reflekton vlerësimet aktuale të tregut me vlerën kohe të parasë dhe risqet specifike të aktivit. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në pasqyrën e të ardhurave. Humbjet nga zhvlerësimi rimerren vetëm kur shuma e mbartur e aktivit nuk e tejkalon shumën e mbartur që do të ishte përcaktuar, pa zhvlerësimin ose amortizimin, nëse nuk do të njëhej asnjë humbje nga zhvlerësimi.

(n) Depozitat

Depozitat përbëjnë burimet e financimit të Bankës.

Depozitat fillimisht maten me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit, dhe me pas maten me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e normës efektive të interesit.

Kur Banka shet një aktiv financiar dhe njëkohësisht nënshkruan një marrëveshje për të riblerë aktivin (ose një aktiv të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë në të ardhmen ("repo" ose "stock lending"), marrëveshja kontabilizohet si depozitë, dhe aktivi në fjalë vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të Bankës.

3. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

(o) Provizionet

Një provizion mund të njihet nëse, si rezultat i një ngjarjeje në të kaluarën, Banka disponon një detyrim ligjor ose konstruktiv që mund të vlerësohet me besueshmëri dhe që gjithashtu është e mundur që të kërkojë dalje të përfitimeve ekonomike për të mbyllur detyrimin. Provizionet përcaktohen duke përdorur si normë skontimi për flukset e pritshme të parasë në të ardhmen, një norme para taksës e cila reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe aty ku është e përshtatshme, edhe specifikat e riskut për detyrimin

(p) Përfitimet e punonjësve

(i) Planet e përcaktuara të kontributeve

Banka operon vetëm me kontribute të detyrueshme të sigurimeve shoqërore që sigurojnë përfitime pensioni për personelin në momentin e daljes në pension. Autoritetet lokale janë përgjegjës për të siguruar minimumin e nivelit të pensionit sipas ligjit për pensionet në Shqipëri në bazë të një plani të përcaktuar kontributi për pensionin. Kontributet e Bankës ndaj përfitimeve të planit të pensionit pasqyrohen në pasqyrën e të ardhurave në momentin kur ndodhin.

(ii) Përfitimet afatshkurtra

Detyrimet për përfitimet afatshkurtër të punonjësve llogariten mbi një bazë të paskontueshme dhe njihen si shpenzime kur shërbimi përkatës është siguruar. Një provizion njihet për vlerën e pritur për t'u paguar në bazë të një plani shpërblimi afat-shkurtër në mjete monetare ose plani për ndarjen e fitimit, nëse Banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv për të paguar këtë shumë si rezultat i një shërbimi të kryer në të kaluarën nga punonjësi dhe ky detyrim mund të vlerësohet në mënyrë të besueshme.

3. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

(q) Standarde dhe interpretime të reja ende të pa miratuara

Një numër standardesh të reja, ndryshime të standardeve dhe interpretimeve janë në fuqi për periudhat vjetore duke filluar pas datës 1 Janar 2016. Megjithatë, Banka për përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare nuk ka zbatuar paraprakisht standardet e reja dhe të amenduara që vijojnë më poshtë.

Standardet e reja ose të ndryshuara	Përmbledhje e kërkesave	Ndikimi i mundshëm në pasqyrat financiare
SNRF 9 <i>Instrumentet financiare</i>	SNRF 9, publikuar në Korrik 2014, zëvendëson udhëzimin ekzistues të SNK 39 Instrumentet Financiare: Njohja dhe Matja. SNRF 9 paraqet udhëzime të rishikuara për klasifikimin dhe matjen e instrumenteve financiare, duke përfshirë një model të ri të humbjes së pritshme të kredisë për llogaritjen e zhvlerësimit të aktiveve financiare, dhe kriteret e reja të përgjithshme mbrojtëse të kontabilitetit. Standardi gjithashtu jep udhëzime për njohjen dhe mosnjohjen e instrumenteve financiare nga SNK 39. SNRF 9 hyn në fuqi për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë në dhe pas datës 1 Janar 2018, duke lejuar dhe aplikimin paraprak.	Banka është duke vlerësuar ndikimin e mundshëm në pasqyrat financiare të saj që rezulton nga zbatimi i SNRF 9. Për shkak të natyrës së operacioneve të bankës, ky standard pritet të ketë një ndikim të gjerë në pasqyrat financiare të bankës. Në veçanti, llogaritja e zhvlerësimit të instrumenteve financiare sipas humbjes së pritshme nga kredia parashikohet të rrisë nivelin e përgjithshëm të zbritjeve për zhvlerësim. Banka, në bashkëpunim me Grupin Intesa Sanpaolo, do të zbatojë paralelisht këtë standard në fillim të vitit 2017 për vlerësuar ndikimin e mundshëm.
SNRF 15 <i>Të ardhura nga kontratat me klientët</i>	SNRF 15 përcakton kuadrin gjithpërfshirës për të përcaktuar njohjen e të ardhurave, vlerën e saj dhe periudhën e njohjes. Parimi kryesor në këtë kuadër është që Banka duhet të njohë të ardhurat për të paraqitur transferimin e mallrave ose shërbimeve që u janë premtuar klientëve në vlerën e cila pasqyron konsideratën që Banka pret të përfitojë për ofrimin e këtyre mallrave ose shërbimeve. SNRF 15 zëvendëson standardin ekzistues për njohjen e të ardhurave, dukë përfshirë SNK 18 Të ardhurat, SNK 11 Kontratat e Ndërtimit KIRFN 13 Programet e Besnikërisë së Klientit. SNRF 15 hyn në fuqi për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë në dhe pas datës 1 Janar 2018, duke lejuar dhe aplikimin paraprak.	Megjithëse ende nuk ka përfunduar vlerësimi fillestar i ndikimit të mundshëm të SNRF 15 në pasqyrat financiare të Bankës, drejtimi i bankës nuk parashikon që standardi i ri të ketë një ndikim material në pasqyrat financiare të Bankës në momentin e zbatimit të tij. Koha dhe matja e të ardhurave të bankës nuk pritet të ndryshojë në bazë të SNRF 15 për shkak të natyrës së operacioneve të Bankës dhe llojit të të ardhurave që realizon.

3. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

(q) Standarde dhe interpretime të reja ende të pa miratuara (vazhdim)

Standardet e reja ose të ndryshuara	Përmbledhje e kërkesave	Ndikimi i mundshëm në pasqyrat financiare
SNRF 16 Qiratë	<p>SNRF 16 Qiratë, publikuar nga BSNK në Janar 2016 zëvendëson SNK 17 Qiratë. SNRF 16 përcakton parimet për njohjen, matjen, prezantimin dhe paraqitjen e qirave. Objektivi është të sigurojë që qiramarrësi dhe qiradhënësi të sigurojnë informacionin e rëndësishëm që paraqesin në mënyrë të drejtë këto transaksione. Ky informacion u siguron përdoruesve të pasqyrave financiare bazën për të vlerësuar ndikimin e qirave në pozicionin financiar, ecurinë financiare dhe rrjedhën e parasë së entitetit.</p> <p>Standardi paraqet një model kontabël të një qiramarrësi të vetëm, sipas të cilit qiramarrësve u kërkohet të njohin aktivet dhe detyrimet për të gjitha qiratë, nëse afati i qirasë nuk është 12 muaj ose më i shkurtër, ose aktivi në fjalë ka një vlerë të vogël. Qiradhënësit vazhdojnë të klasifikojnë qiratë si operative ose financiare, sipas metodës së SNRF 16 në bazë të të cilës kontabilizimi nga qiradhënësi mbetet i pandryshuar nga standardi i mëparshëm, SNK 17.</p> <p>SNRF 16 hyn në fuqi për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë në ose pas datës 1 Janar 2019, duke lejuar dhe aplikimin paraprak.</p>	<p>Banka është duke vlerësuar ndikimin e mundshëm në pasqyrat financiare të saj që rezultojnë nga zbatimi i SNRF 16. SNRF 16 heq klasifikimin e qirave si qira financiare ose operacionale për qiramarrësin. Në vend të saj, të gjitha qiratë trajtohen në të njëjtën mënyrë si qiratë financiare të cilat aplikojnë SNK 17. Qiratë kapitalizohen duke njohur vlerën aktuale të pagesave të qirasë dhe duke i paraqitur ato si aktive me qira (të drejtë përdorimi) ose së bashku me aktivet afatgjatë material. Nëse pagesat e qirasë kryhen më kohë të ndryshme, Banka njih gjithashtu detyrimin financiar i cili përfaqëson detyrimin e saj për të kryer pagesa qiraje në të ardhmen. Ndikimi më i rëndësishëm i kërkesave të reja të SNRF 16, do të jetë rritja e aktiveve të qirasë dhe detyrimeve financiare.</p>

Standarde të tjera të ndryshuara të cilat nuk pritet të kenë ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare të Bankës paraqiten si më poshtë:

- *Iniciativat për dhënien e informacionit (Ndryshime në SNK 7);*
- *Njohja e aktiveve tatimore të shtyra për Humbjet e Përealizuara (Ndryshime në SNK 12);*
- *Klasifikimi dhe matja e transaksioneve të pagesave bazuar në aksione (Ndryshime në SNRF 2).;*
- *Investimet në shitjen dhe blerjen e aktiveve midis investuesit dhe filialeve të tij ose sipërmarrjes së përbashkët (Ndryshime në SNRF 10 dhe SNK 28);*
- *Zbatimi i SNRF 9 Instrumentet Financiare me SNRF 4 Kontratat e Sigurimit (Ndryshime në SNRF 4);*
- *KIRFN Interpretimi 22 Transaksionet e Këmbimit Valutor dhe Pagesat Paraprake;*
- *Transferimi i aktiveve materiale afatgjata të investuara (Ndryshime në SNK 40);*
- *Përrjashtimet e vjetra për zbatuesit për herë të parë të SNRF janë hequr (Ndryshime në SNRF 1);*
- *Kërkesat për dhënien e informacioneve shpjegues mbi interesat në entitetet e tjera zbaohen gjithashtu edhe për interesat që klasifikohen si të mbajtura deri në maturim ose për tu shpërndarë (Ndryshime në SNRF 12);*
- *Opsionet e matjes për investimet në pjesëmarrje ose investimet në sipërmarrje të përbashkëta nëpërmjet organizatave me kapital të përbashkët ose njësi të tjera biznesi të kualifikuara (Ndryshime në SNK 28).*

4. Administrimi i Riskut Financiar

Si pasojë e përdorimit të instrumenteve financiare, Banka ekspozohet ndaj risqeve të mëposhtëm:

- a. risku i kredisë
- b. risku i likuiditetit
- c. risku i tregut
- d. risku operacional

Ky shënim jep informacion rreth ekspozimit të Bankës ndaj secilit prej llojeve të risqeve, objektivat e Bankës, politikat dhe proceset për vlerësimin dhe administrimin e riskut si dhe administrimin e kapitalit të Bankës.

Kuadri i Administrimit të Riskut

Këshilli Drejtues i Bankës ka përgjegjësinë kryesore për krijimin dhe mbikëqyrjen e kuadrit të administrimit të riskut të Bankës. Këshilli Drejtues ka krijuar Komitetet e Qeverisjes së Bankës (Komitetin e Drejtuesve Ekzekutiv, Komitetin e Kredisë, Komitetin e Riskut Financiar, Komitetin e Riskut Operacional, Komitetin e Administrimit të Riskut të Kredisë, Komitetin e Kredive me Probleme dhe komitete të tjera) të cilat kanë autoritetin për vendimmarrje sipas fushave të tyre të caktuara.

Divizioni i Administrimit të Riskut është përgjegjës për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të administrimit të riskut të Bankës në këto fusha. Të gjitha komitetet e Bankës kanë anëtarë ekzekutiv dhe jo ekzekutiv dhe raportojnë rregullisht tek Këshilli Drejtues për aktivitetet e tyre. Politikat e administrimit të riskut të Bankës janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar riskun me të cilin përballet Banka, për të vendosur limitet dhe kontrollin e duhur si dhe për të monitoruar risqet dhe zbatimin e limiteve. Politikat dhe sistemet e administrimit të riskut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet e tregut si dhe produktet dhe shërbimet e ofruara.

(a) Risku i kredisë

Në aktivitetin normal të biznesit të saj, Banka është e ekspozuar ndaj riskut të kredisë në huadhëniet dhe paradhëniet ndaj klientëve dhe institucioneve financiare, investimet në letra me vlerë dhe zëra të tjerë jashtë bilancit. Risku i kredisë është risku i një humbjeje financiare të Bankës nëse një klient ose palë e ngjashme që posedon një instrument financiar dështon në përmbushjen e detyrimeve kontraktore që burojnë nga huadhënia e Bankës ndaj klientëve, letra me vlerë të borxhit, financime me institucione të tjera financiare ose që burojnë nga zëra të tjerë jashtë bilancit. Për arsye raportimi të administrimit të riskut, Banka konsideron dhe konsolidon të gjithë elementet e ekspozimit ndaj riskut të kredisë (si risku individual i mospërmbushjes së detyrimeve, risku i sektorëve të ekonomisë si dhe risku lokal). Banka e administron ekspozimin e saj ndaj riskut të kredisë periodikisht duke monitoruar nga afër limitet e kredisë, portofolin e huave dhe përqendrimin e ekspozimit.

Administrimi i Riskut të Kredisë

Këshilli Drejtues i Bankës i ka deleguar përgjegjësi për marrjen e vendimeve Komiteteve të Riskut. Njësia për Administrimin e Riskut, i cili raporton tek Drejtori Përgjithshëm Ekonomik ('DPE'), është përgjegjës për mbikëqyrjen dhe administrimin e riskut të kredisë së Bankës, duke përfshirë detyrat e mëposhtme:

- *Formulimin e politikave të kredisë* duke u konsultuar me njësitë e biznesit, mbulimin e kërkesave për kolateral, vlerësimin e kredisë, përcaktimin e nivelit të riskut dhe raportimin e tij, procedurat e dokumentimit dhe ato ligjore, si dhe përputhshmërinë me kërkesat rregullative dhe statutore.
- *Rishikimin dhe vlerësimin e riskut të kredisë*. Departamenti i Riskut të Kredisë vlerëson të gjitha ekspozimet e kredisë përpara angazhimit me klientë nga Banka. Rinovimet dhe rishikimet e kushteve të kredive janë objekt i të njëjtit proces rishikimi.
- *Kufizimin e përqendrimit të ekspozimit* sipas palëve, vendndodhjes dhe industrisë, (për huadhënie dhe paradhënie) si dhe sipas lëshuesit, kategorisë së klasifikimit të kredisë, likuiditetit të tregut dhe vendit (për investimet në letrat me vlerë).

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

- *Zhvillimin dhe mirëmbajtjen e klasifikimit të riskut të Bankës* në mënyrë që të kategorizojë ekspozimet sipas nivelit të riskut të humbjes financiare që përballet si dhe të fokusojë administrimit e risqeve të tjerë shoqërues. Klasifikimi i riskut përdoret për të përcaktuar nevojën e provigjionimit të dëmeve ndaj ekspozimeve specifike të kredisë.

Në përputhje me metodologjinë e Bankës të gjitha ekspozimet janë të klasifikuara si ekspozime pa probleme dhe me probleme (duke përfshirë huatë e vonuara, të ristrukturuara dhe të dyshimta). Banka klasifikon portofolin e ekspozimeve me probleme duke analizuar ato në bazë të një grupi rregullash të harmonizuara me udhëzimet e Grupit Intesa Sanpaolo. Këto rregulla përfshijnë faktet objektive si: shkelja e kontratës (moskryerja e pagesave të interesit dhe principalit); vështirësi të mëdha financiare të huamarrësit; dhe informacione të tjera të rëndësishme financiare për klientin.

- *Rishikimin e përputhshmërisë së njësive të biznesit me limitet e ekspozimit të miratuara duke përfshirë ato për industrinë e zgjedhura dhe llojet e produkteve.* Në Komitetin e Aktiveve me Probleme paraqiten çdo muaj analiza të detajuara për cilësinë e kredisë të ekspozimeve të klientëve si dhe propozime për veprimet rregulluese të duhura që duhen ndërmarrë.
- *Ofrimin e konsultave, udhëzimeve dhe aftësive profesionale* ndaj njësive të biznesit për të promovuar në Bankë praktikën më të mirë të administrimit të riskut të kredisë .

Ekspozimi Maksimal ndaj Riskut të Kredisë

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin aktual maksimal ndaj riskut të kredisë për komponentët e aplikueshëm të bilancit:

	Ekspozimi Maksimal Bruto	
	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Mjete monetare dhe të ngjashme (pa përfshirë arkën)	25,968,849	15,241,271
Hua dhe paradhënie bankave	17,106,968	23,902,937
Aktive financiare-letra me vlerë të vendosjes	7,251,448	4,457,428
Aktive financiare-letra me vlerë të investimit	50,729,433	51,863,186
Hua dhe paradhënie klientëve	42,542,151	40,627,846
Debitorë të ndryshëm	57,462	57,498
Totali i riskut në bilanc	143,656,311	136,150,166
Huadhënie të aprovuara por jo të disbursuara	4,977,785	5,804,593
Letër Kredi	355,827	279,391
Garanci të dhëna në favor të klientëve	4,664,841	5,230,505
Totali i angazhimeve në lidhje me kredinë	9,998,453	11,314,489
Totali i Ekspozimit ndaj Riskut të Kredisë	153,654,764	147,464,655

Aty ku mjetet financiare regjistrohen me vlerën e drejtë, shumat e pasqyruara tregojnë ekspozimin aktual të riskut të kredisë, por jo ekspozimin maksimal të riskut i cili mund të rezultojë në të ardhmen si rezultat i ndryshimeve të vlerës. Banka i mundëson klientëve të saj garanci të cilat mund të kërkojnë që Banka të kryejë pagesa në përfitim të tyre dhe të ndërmarrë angazhime për të shtrirë më tej linjat e kredisë për të siguruar nevojat e tyre të likuiditetit. Letër kreditë dhe garancitë e angazhojnë Bankën në kryerjen e pagesave në përfitim të klientëve në rast të një akti specifik, përgjithësisht i lidhur me importin dhe eksportin e mallrave, garancitë e pagesave dhe kontratës. Të tilla angazhime e ekspozojnë Bankën në risqe kredie të ngjashme, të cilat zbuten nga të njëjtat procedura dhe politika kontrolli. Çdo muaj Banka vlerëson angazhimet e saj financiare për ndonjë zhvlerësim të mundshëm. Subjekt i vlerësimit individual për zhvlerësime të mundshme të këtyre angazhimeve janë huatë e klientëve me probleme ose huatë e atyre klientëve që janë ristrukturuar.

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

Cilësia e kredisë sipas kategorive të aktiveve financiare

Tabelat e mëposhtme tregojnë cilësinë e kredisë të aktiveve financiare të cilat janë të ekspozuara ndaj riskut të kredisë në bazë të klasifikimeve të brendshme të Bankës. Kategoria e mëposhtme e huave në ndjekje përfshin ekspozimet që kanë një vonesë prej më shumë se 90 ditë dhe janë zhvlerësuar në mënyrë kolektive (2015: 90 ditë). Zhvlerësimi kolektiv është shpërndarë sipas normës standarde të grupit me karakteristika të ngjashme të riskut të kredisë ku bëjnë pjesë klientët.

Aktivitetet financiare në tabelat e mëposhtme paraqiten bruto pa zbritjet për zhvlerësimet për të dy vitet financiare më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015:

31 dhjetor 2016	As me vonesë as të zhvlerësuara individualisht	Me vonesë por jo të zhvlerësuara individualisht	Individualish t të zhvlerësuara	Totali
Mjete monetare dhe të ngjashme (pa përfshirë arkën)	25,968,849	-	-	25,968,849
Hua dhe paradhënie bankave	17,106,968	-	-	17,106,968
Hua tregtare	31,954,224	365,585	4,719,307	37,039,116
Hua hipotekore	5,931,119	647,781	468,523	7,047,423
Hua konsumatore	1,107,970	44,177	1,277	1,153,424
Hua dhe paradhënie klientëve:	38,993,313	1,057,543	5,189,107	45,239,963
	82,069,130	1,057,543	5,189,107	88,315,780
Shoqëri të Listuara	5,775,300	-	-	5,775,300
Shoqëri jo të Listuara	1,476,148	-	-	1,476,148
Aktive financiare- letra me vlerë të vendosjes:	7,251,448	-	-	7,251,448
Shoqëri të Listuara	2,959,900	-	-	2,959,900
Letra me vlerë të qeverisë	47,769,533	-	-	47,769,533
Aktive financiare- letra me vlerë të investimit:	50,729,433	-	-	50,729,433
Totali	140,050,011	1,057,543	5,189,107	146,296,661
31 dhjetor 2015	As me vonesë as të zhvlerësuara individualisht	Me vonesë por jo të zhvlerësuara individualisht	Individualish t të zhvlerësuara	Totali
Mjete monetare dhe të ngjashme (pa përfshirë arkën)	15,241,271	-	-	15,241,271
Hua dhe paradhënie bankave	23,902,937	-	-	23,902,937
Hua tregtare	29,756,498	420,868	6,901,868	37,079,234
Hua hipotekore	4,762,792	666,384	887,888	6,317,064
Hua konsumatore	1,500,214	3,082	100,407	1,603,703
Hua dhe paradhënie klientëve:	36,019,504	1,090,334	7,890,163	45,000,001
	75,163,712	1,090,334	7,890,163	84,144,209
Shoqëri të Listuara	3,146,034	-	-	3,146,034
Shoqëri jo të Listuara	1,311,394	-	-	1,311,394
Aktive financiare- letra me vlerë të vendosjes:	4,457,428	-	-	4,457,428
Shoqëri të Listuara	3,491,625	-	-	3,491,625
Letra me vlerë të qeverisë	48,371,561	-	-	48,371,561
Aktive financiare- letra me vlerë të investimit:	51,863,186	-	-	51,863,186
Totali	131,484,326	1,090,334	7,890,163	140,464,823

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

Cilësia e kredisë sipas kategorive të aktiveve financiare (vazhdim)

Huatë dhe paradhëniet klientëve janë e vetmja kategori e aktiveve financiare që kanë grupin e huave në ndjekje, të cilat jo domosdoshmërisht janë subjekt i vlerësimit individual për zhvlerësim. Gjatë vitit 2016, Banka ka zbatuar "Udhëzimin e ri të Grupit mbi rregullat dhe kriteret për klasifikimin e ekspozimit të kredisë për qëllime konsolidimi" duke klasifikuar huatë në katër kategori kryesore a) hua pa probleme; b) në ndjekje c) të ristrukturuara; d) të dyshimta.

Vlerësimet për zhvlerësim bëhen në përputhje me Librin e ISP për Vlerësimin Individual sipas të cilës kategorisë e huave pa probleme zhvlerësohet kolektivisht, ndërsa tre kategoritë e tjera zhvlerësohen individualisht ose kolektivisht.

Për të gjitha kategoritë në ndjekje aplikohet një prag i rëndësishëm, në bazë të të cilit kryhet vlerësimi individual për zhvlerësim për të gjitha ekspozimet të cilat e kalojnë prahun. Vlerësimi sipas portofolit duke përdorur qasjen statistikore për zhvlerësim, aplikohet për kategoritë në ndjekje të cilat nuk e tejkalojnë prahun në fjalë.

Në tabelat e mëposhtme paraqitet analiza e ndjekjes së huave me vonesa të cilat nuk janë zhvlerësuar individualisht më 31 dhjetor 2016 dhe 2015:

	Më pak se 30 ditë	31 deri në 60 ditë	61 deri në 90 ditë	Totali
31 dhjetor 2016				
Hua dhe paradhënie klientëve:				
Hua tregtare	31,417,303	217,310	313,855	31,948,468
Hua hipotekore	1,080,203	21,414	7,259	1,108,876
Hua konsumatore	5,533,373	293,809	108,787	5,935,969
Totali	38,030,879	532,533	429,901	38,993,313

	Më pak se 30 ditë	31 deri në 60 ditë	61 deri në 90 ditë	Totali
31 dhjetor 2015				
Hua dhe paradhënie klientëve:				
Hua tregtare	28,858,701	512,362	379,294	29,750,357
Hua hipotekore	4,494,320	148,597	124,545	4,767,462
Hua konsumatore	1,477,841	17,593	6,251	1,501,685
Totali	34,830,862	678,552	510,090	36,019,504

Në tabelat e mëposhtme paraqitet analiza e ndjekjes së huave me vonesa sipas politikës së brendshme të Bankës të cilat nuk janë zhvlerësuar individualisht më 31 dhjetor 2016 dhe 2015:

	91 deri në 180 ditë	më shumë se 180 ditë	Totali
31 dhjetor 2016			
Hua dhe paradhënie klientëve:			
Hua tregtare	6,900	358,685	365,585
Hua hipotekore	146,572	501,209	647,781
Hua konsumatore	14,411	29,766	44,177
Totali	167,883	889,660	1,057,543

	91 to 180 days	more than 180 days	Total
31 dhjetor 2015			
Hua dhe paradhënie klientëve:			
Hua tregtare	152,604	268,264	420,868
Hua hipotekore	258,754	407,630	666,384
Hua konsumatore	2,331	751	3,082
Totali	413,689	676,645	1,090,334

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

Cilësia e kredisë sipas kategorive të aktiveve financiare (vazhdim)

Huatë dhe letrat me vlerë të zhvlerësuara

Huatë dhe letrat me vlerë të zhvlerësuara janë ato për të cilat Banka vlerëson se mund të mos jetë në gjendje të mbledhë principalin dhe interesin e arkëtueshëm sipas kushteve kontraktuale të marrëveshjes (marrëveshjeve) së huasë. Banka i klasifikon huadhëniet dhe parapagimet ndaj klientëve në kategori pa probleme dhe me probleme sikundër përshkruhet më lart dhe kryen teste të zhvlerësimit për të gjitha huadhëniet që shfaqin prova objektive për zhvlerësim, duke vlerësuar të skontuar fluksin e ardhshëm të parasë dhe duke e krahasuar me shumën e mbetur për huatë respektive. Brenda kategorive me probleme, ekspozimet individuale të rëndësishme janë objekt i vlerësimit individual për zhvlerësim. Ndërsa për ekspozimet me probleme të cilat nuk janë të rëndësishme, zhvlerësimi kryhet në bazë të portofolit. Huatë që nuk shfaqin prova objektive për zhvlerësimin individual zhvlerësohen kolektivisht duke përdorur të dhënat për datat vjetore të mospagesë, normat e humbjes dhe periudhën e konfirmimit të humbjes të përgatitura nga Banka për grupet e huave me karakteristika të ngjashme. Zhvlerësimi kolektiv aplikohet edhe për ekspozimet e rëndësishme individuale, rikuperimi i plotë i tyre pritet të realizohet në bazë të metodës së zhvlerësimit individual si dhe për ekspozimet e testuar individualisht, por që kanë rezultuar të mos kenë nevojë për zhvlerësim individual.

Zhvlerësimi kolektiv dhe individual sipas portofolit janë mënyra zhvlerësimi të cilat bazohen në metoda statistikore duke përdorur parametrat e riskut të kredisë që vlerësohen në bazë të të dhënave historike për grupe të ngjashme aktivesh.

Zbritjet për zhvlerësim

Banka përcakton një fond për humbjet nga zhvlerësimi i kredive që përfaqëson një përlogaritje për humbjet në portofolin e kredive.

Komponentët kryesorë të kësaj zbritjeje përfshijnë një komponent të humbjes specifike që lidhet me ekspozimet e rëndësishme individuale, si dhe me ekspozimet që zhvlerësohen kolektivisht dhe ekspozimet më pak të rëndësishme dhe një zbritje për humbjet në huatë e vlerësuara kolektivisht, të vendosura për grupe aktivesh homogjene në lidhje me humbjet që kanë ndodhur por që nuk janë identifikuar në huatë si objekt i vlerësimit individual për zhvlerësim.

Tabela më poshtë tregon ekspozimin neto të huave dhe paradhënieve për klientët e klasifikuar në dy grupe kryesore: individualisht ose kolektivisht të zhvlerësuara.

	Ekspozimi Neto i huave dhe paradhënieve klientëve	
	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Individualisht të zhvlerësuara		
Shuma bruto	5,189,107	7,890,163
Zbritja për humbjet nga zhvlerësimi	(2,139,442)	(3,966,066)
Vlera kontabël	3,049,665	3,924,097
Kolektivisht të zhvlerësuara		
Shuma bruto	40,050,856	37,109,838
Zbritja për humbjet nga zhvlerësimi	(558,370)	(406,089)
Vlera kontabël	39,492,486	36,703,749
Total i vlerës kontabël të huave dhe paradhënieve për klientët	42,542,151	40,627,846

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

Cilësia e kredisë sipas kategorive të aktiveve financiare (vazhdim)

Më poshtë paraqitet një analizë e shumave bruto dhe neto (e zbritjeve për zhvlerësime) për huatë e zhvlerësuara individualisht sipas klasifikimit të riskut:

	Hua dhe paradhënie klientëve individualisht të zhvlerësuara	
	Bruto	Neto
31 dhjetor 2016		
Pa probleme	-	-
Në ndjekje	108,100	85,903
Të strukturuara	3,005,664	1,649,999
Të dyshimta	2,075,343	1,313,763
Totali	5,189,107	3,049,665
31 dhjetor 2015		
Pa probleme	151,705	150,398
Në ndjekje	249,255	146,996
Të strukturuara	2,617,781	1,174,930
Të dyshimta	4,871,422	2,451,773
Totali	7,890,163	3,924,097

Më poshtë paraqitet vlera e mbartur e huave të strukturuara pa zbritjet për zhvlerësimin, sipas produktit:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Hua tregtare	1,560,093	1,418,714
Hua hipotekore	148,285	151,994
Totali	1,708,378	1,570,708

Politikat e fshirjes nga librat kontabël

Banka fshin nga librat një huadhënie (dhe zbritjet për zhvlerësime nga humbje të lidhura me të) kur Këshilli Drejtues i Bankës përcakton se kredia është e paarkëtueshme. Ky vendim arrihet pas marrjes në konsideratë të informacionit për ndodhjen e ndryshimeve të rëndësishme në pozicionin financiar të huamarrësit, në mënyrë të tillë që huamarrësi nuk paguan dot më detyrimet ose kolaterali nuk do të jetë i mjaftueshëm për të shlyer të gjithë ekspozimin dhe huaja klasifikohet në kategorinë e huave të humbura për arsye të raportimit rregullator për një periudhë prej të paktën 3 vjet. Politika e Bankës është gjithashtu në përputhje me Rregulloren e ndryshuar nr. 62, datë 14/09/2011 "Për Administrimin e Riskut të Kredisë për Bankat dhe Degët e Bankave të Huaja".

Fluksi i parashikuar i të ardhurave nga kolaterale dhe/ose garancive që mbulojnë ekspozimet përbëjnë zakonisht burimin kryesor të fluksit të të ardhurave në të ardhmen për linjat e kredisë me probleme. Disa nga parametrat e vlerësimit të përdorura për llogaritje janë:

- *Vlera e realizueshme e kolateraleve*, e cila përllogaritet duke ulur vlerën e tregut të kolateraleve të vlerësuara me një 'faktor skontimi'. Kjo e fundit merr në konsideratë karakteristikat e grupeve të ngjashme të kolateraleve, e cila nënkupton vlerën mesatare të rikuperueshme të një kolaterali të caktuar, bazuar në eksperiencën e Bankës të procesit të rikuperimit të kolateraleve.
- *Koha e flukseve të parashikuara të parasë*, e cila i referohet kohës së pritshme të rikuperimit (në vite) të një lloji të caktuar kolaterali.

Kostot e rikuperimit zbriten nga fluksi i ardhshëm i parashikuar i parasë. Kolaterali përgjithësisht nuk mbahet për huatë dhe paradhëniet ndaj institucioneve financiare, përveç kur instrumentet financiare mbahen si pjesë e marrëveshjeve të ndërsjellta dhe aktivitetit të huamarrjes nëpërmjet instrumenteve financiare. Zakonisht, pengi nuk mbahet kundrejt instrumenteve të investimit, dhe asnjë peng i tillë nuk është mbajtur në 31 dhjetor 2016 ose 2015. Parashikimet për vlerën e drejtë janë të bazuara në vlerën e kolateraleve të vlerësuara në momentin e marrjes së borxhit, dhe janë gjithashtu të rishikueshme çdo tre vjet.

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

Një përlogaritje e vlerës së drejtë të paskontuar dhe të skontuar të kolateraleve dhe instrumenteve të tjerë garantues, të mbajtur kundrejt aktiveve financiare tregohet më poshtë:

	Kolaterale për huatë dhe paradhëniet klientëve 31 dhjetor 2016		Kolaterale për huatë dhe paradhëniet klientëve 31 dhjetor 2015	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Ndaj të zhvlerësuarave Individualisht				
Ndërtesa	10,509,462	3,117,472	16,379,285	7,065,201
Letra me vlerë të borxhit	729,694	88,135	818,012	254,166
Pengje & Garanci	94,414	8,778	7,729,568	149,938
Të tjera	-	-	54,912	-
Totali	11,333,570	3,214,385	24,981,777	7,469,305
Vlera kontabël Neto		3,049,665		3,924,097

Shuma bruto e kolateralit përfshin vlerën e kolateralit përpara testimit të huave individualisht të zhvlerësuar. Shuma neto tregon vlerën e aktualizuar të njëjtit kolateral pas këtij testi.

Zbritjet për zhvlerësim

Tabela më poshtë tregon totalin e kolateraleve për huadhëniet e vlerësuar në kategorinë e zhvlerësimit kolektiv. Këto kolaterale nuk kalojnë në të njëjtën procedurë testimi si grupi më sipër, kështu që vetëm vlera bruto është paraqitur. Informacioni në tabelën e mëposhtme tregon se sa janë të siguruara huatë dhe paradhëniet e klientëve të zhvlerësuar kolektivisht ndaj kolateralit përkatës të tyre.

	Kolaterale për Huatë dhe paradhëniet klientëve 31 dhjetor 2016		Kolaterale për Huatë dhe paradhëniet klientëve 31 dhjetor 2015	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Ndaj të zhvlerësuarave Kolektivisht				
Ndërtesa	67,976,883	29,985,533	73,595,312	26,427,885
Pengje & Garanci	8,170,061	3,643,476	18,031,206	4,352,121
Mjete monetare	1,268,998	1,226,859	2,411,938	2,340,468
Letra me vlerë të borxhit	4,546,960	1,487,527	3,873,025	1,425,575
Të tjera	-	-	2,622,097	-
Totali	81,962,902	36,343,395	100,533,578	34,546,049
Vlera kontabël		39,492,486		36,703,749

Banka ka si politikë që të mos mbajë aktivet që mban nëpërmjet procesit të rikuperimit. Vlerat që mbliidhen nga të ardhurat e shitjes së aktivitetit përdoren për të zvogëluar ose shlyer vlerën e mbartur të huave me probleme.

Në rastin e kolateraleve në pronësi të Bankës, konvertimi në para është qëllimi kryesor i Bankës, e cila ndërmerr një marketing të mirëfilltë për shitjen. Nëse nuk ka asnjë ofertë të mirë të mbledhur deri në një moment të caktuar, Banka ka si procedurë të mbajë aktivin në inventarët e saj për shitje deri sa të marrë ofertën më të mirë. Në varësi të nevojave operacionale të Bankës dhe përshtatshmërisë së aktivitetit për t'i plotësuar ato nevoja, Drejtimi vendos ta vere në përdorim atë, rrjedhimisht bëhet një riklasifikim në aktivet operacionale të Bankës. Natyra dhe vlerat përkatëse të inventarit të kolateraleve paraqiten në shënimin 14.

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

Banka monitoron përqendrimet e riskut të kredisë sipas sektorëve dhe vendit. Analiza e riskut të kredisë në datën e raportimit paraqitet si më poshtë:

	Hua dhe paradhënie klientëve, neto	
Përqendrimi sipas sektorëve	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Shërbimet	17,012,528	16,328,756
Shitja me shumicë	9,016,937	8,422,368
Ndërtimi	2,802,533	3,487,760
Prodhimi	4,501,193	3,959,989
Pronat e patundshme	113,078	150,256
Të tjera	1,289,844	937,710
Korporatat	34,736,113	33,286,839
Kredi hipotekore	6,721,178	5,851,935
Konsumatore	1,084,860	1,489,072
Individët	7,806,038	7,341,007
Vlera kontabël	42,542,151	40,627,846
	Hua dhe paradhënie bankave	
Përqendrimi sipas sektorëve	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Banka	17,106,968	23,902,937
Vlera kontabël	17,106,968	23,902,937
	Investime financiare	
Përqendrimi sipas sektorëve	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Qeveri Qendrore	55,554,462	53,263,462
Banka	1,789,549	3,057,152
Institucione të tjera financiare	636,870	-
Vlera kontabël	57,980,881	56,320,614

Cilësia e kredisë së ekspozimit maksimal të kredisë të letrave me vlerë të borxhit bazuar në vlerësimet dhe klasifikimin e agjencisë Moody's, nëse zbatohet, paraqitet si më poshtë:

	Instrumente financiare (letra me vlerë të borxhit)	
Qeveri Qendrore	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Klasifikimi Aaa	-	961,469
Klasifikimi Aa1	404,876	-
Klasifikimi Baa2	6,266,433	4,238,737
Klasifikimi B1	48,883,153	48,613,729
	55,554,462	53,813,935
Institucionet financiare		
Klasifikimi Aaa	2,261,888	1,671,467
Klasifikimi Baa2	164,531	835,212
	2,426,419	2,506,679
Totali i Vlerës kontabël	57,980,881	56,320,614

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

Përqendrimi i riskut të kredisë

Portofoli i riskut të kredisë të Bankës karakterizohet nga përqendrimet e mëposhtme të riskut të kredisë.

	31 dhjetor 2016	Ekspozimi në %	31 dhjetor 2015	Ekspozimi në %
Letrat me vlerë të Republikës së Shqipërisë	48,883,153	34%	48,613,730	36%
Llogaritë me Bankën Qendrore	12,235,288	8%	11,121,210	8%
Totali i riskut direkt të Qeverisë Shqiptare	61,118,441	42%	59,734,940	44%
Banka më e madhe	13,224,058	9%	10,079,644	7%
Klienti më i madh	5,715,588	4%	5,989,326	4%
Totali i riskut të bankës më të madhe dhe klientit më të madh	18,939,646	13%	16,068,970	11%
Totali i riskut në bilanc	80,058,087	55%	75,803,910	55%

Ekspozimi më i madh i bankës është me Grupin dhe klienti më i madh është një Shoqëri shtetërore vendase.

Risku i shlyerjes

Aktivitetet e Bankës mund të krijojnë risk në kohën e shlyerjes së transaksioneve dhe tregtimit. Risku i shlyerjes është risku i humbjes për shkak të dështimit të një Shoqërie për të shlyer detyrimet për dhënie e parasë në dorë, letrave me vlerë ose aktiveve të tjera sipas marrëveshjes kontraktuale. Risku i shlyerjes me institucione financiare dhe partnere qeveritar përfshihet brenda një sistemi kufizimesh për të gjitha transaksionet me këta partnere dhe është objekt i monitorimit të përditshëm, sikundër përcaktohet dhe rregullohet në rregulloren e brendshme "Limitet e ISBA për palët Institucione Financiare" dhe në rregulloren e Bankës së Shqipërisë "Për administrimin e riskut nga ekspozimet e mëdha të bankave".

Rregullorja e Bankës së Shqipërisë "Për administrimin e riskut nga ekspozimet e mëdha të bankave" u rishikua gjatë vitit 2014 dhe hyri në fuqi në mars 2015. Në datën 3 tetor 2016, Banka rezultoi në tejkalim të limitit për ekspozimet e mëdha kundrejt Grupit Intesa Sanpaolo në nivelin 25.56%, më shumë se 25% të Kapitalit Rregullator, sikundër parashikohet nga Banka Qendrore, për të cilën Banka Qendrore u informua. Shkelja e limitit rezultoi për shkak të rritjes së gjendjes së mjeteve monetare me Bankën Intesa Sanpaolo në Milano. Banka zvogëloi ekspozimin dhe rezultoi sërish brenda limitit të vendosur në datën 4 tetor 2016.

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

(b) Risku i likuiditetit

Risku i likuiditetit është përcaktuar si paaftësia e mundshme e një institucioni për të plotësuar detyrimet që ka për pagesa për shkak të paaftësisë për të likuiduar aktive ose për të siguruar financim të mjaftueshëm nga tregu (risku i likuiditetit nga financimi), ose për shkak të vështirësive që lidhen me konvertimin e pozicionit të aktiveve financiare që shoqërohen me ndryshime të rëndësishme negative të çmimeve, për shkak të kushteve të papërshtatshme ose çrregullimeve të përkohshme të tregut.

Administrimi i riskut të likuiditetit

Metoda e Bankës për administrimin e likuiditetit është të sigurojë sa më shumë të jetë e mundur, që do të ketë gjithmonë likuiditet të mjaftueshëm për të shlyer detyrimet e saj në kohë, si në kushte normale ashtu edhe në kushte jonormale, pa pësuar humbje të papranueshme ose që rrezikojnë dëmtimin e reputacionit të Bankës. Banka përcakton udhëzimet për administrimin e riskut të likuiditetit dhe një plan emergjence të cilat janë objekt i rishikimit nga strukturat e Grupit, dhe aprovimi nga Komiteti i Riskut Financiar të ISBA dhe Këshilli Drejtues. Departamenti i Thesarit dhe Tregut të Kapitalit është përgjegjës për administrimin e likuiditetit dhe Divizioni i Administrimit të Riskut është përgjegjës për monitorimin e treguesve dhe verifikimin e zbatimit të limiteve.

Në dhjetor 2016 banka ka përditësuar rregulloren e saj për Administrimin e Riskut të Likuiditetit. Në politikën e re zbatohen dispozitat rregullatore më të fundit të cilat parashikohen në rregulloren e njohur si “Rregullorja e Deleuar” dhe janë miratuar nga Komiteti i Bazelit (Komiteti i Bazelit për Mbikëqyrjen Bankare, Tetor 2014).

Banka monitoron likuiditetin, në përputhje me këtë rregullore, që të administrojë detyrimet e saj kur duhen realizuar si dhe që të aktivizojë procedura emergjence në rast përshkallëzimi. Një raport i balancuar duhet të ruhet midis burimeve hyrëse dhe fluksit në dalje, si në planin afatshkurtër dhe në atë afatmesëm dhe afatgjatë. Objektivi është organizuar sipas përdorimit të metrikave specifike që vijojnë më poshtë “Raporti i Mbulimit të Likuiditetit afatshkurtër deri në 30 ditë” dhe “Raporti i financimit të qëndrueshëm”.

- **Raporti i Mbulimit të Likuiditetit (LCR)** deri në 30 ditë: ka si qëllim të ruaj një nivel të mjaftueshëm të aktiveve të lira likuide me cilësi të lartë (QHLA) për të përmbushur nevojat për likuiditetin afat-shkurtër në rastin e skenarit të stresit të likuiditetit. (LCR≥90%).
- **Raporti i financimit të qëndrueshëm (NSFR):** ka si qëllim të garantojë një pozicion të përshtatshëm likuiditeti për një periudhë afat-mesme/afatgjate. Ai përcakton një vlerë minimale të pranueshme financimi për një periudhë kohore një vjeçare në lidhje me nevojat që rezultojnë nga karakteristikat e likuiditetit dhe afatet e maturimit të aktiveve dhe ekspozimeve jashtë bilancit (NSFR≥90%).

Mbajtja e rezervave të aktiveve likuide (e njohur si “Zbutës i Likuiditetit”) është një nga mjetet kryesore për zbutjen e riskut të likuiditetit. Për identifikimin dhe matjen e këtij risku, afatmesëm dhe afatgjatë, klasifikimi i aktiveve shumë likuide merr një rëndësi domethënëse.

Në politikën e likuiditetit, Banka ka projektuar një tregues të Raportit të Mbulimit të Likuiditetit (LCR) për një periudhë deri në 3 muaj duke përfshirë efektin e parashikuar në treg të problemeve akute për likuiditet (në nivel banke) e kombinuar me një krizë të gjerë dhe të përgjithshme tregu, bazuar në supozimet e përcaktuara në udhëzimet e Grupit

Një llogaritje e ngjashme por jo e njëjtë përdoret për të vlerësuar përputhshmërinë e Bankës me limitet e likuiditetit të vendosur nga Banka e Shqipërisë, e cila në të gjitha monedhat duhet të jetë mbi 20% dhe mbi 15% veçmas për monedhën vendase dhe monedhat e huaja. Rregullorja e Bankës së Shqipërisë parashikon që Banka ti mbajë 10% të depozitave të saj me maturim jo më pak se 2 vjet si një rezervë e detyrueshme me Bankën Qendrore.

Të gjitha raportet e sipërpërmendura të likuiditetit të bankës monitorohen në mënyrë periodike nga Banka në lidhje me limitet e brendshme dhe udhëzimet e Grupit dhe të Bankës Qendrore.

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

(b) Risku i likuiditetit (vazhdim)

Tabela më poshtë tregon situatën e likuiditetit të Bankës siç monitorohet aktualisht nga drejtimi i i Bankës, në bazë të rregullores së brendshme lokale dhe Udhëzimeve të Grupit për likuiditetin më 31 dhjetor 2016 dhe më 31 dhjetor 2015. Të dhënat nuk janë të rakordueshme duke qenë se janë paraqitur nga drejtimi dhe janë rregulluar siç paraqiten më poshtë.

Në konsideratë janë marrë flukset e parasë të pa skontuara brenda/jashtë Bankës për të gjitha aktivet dhe detyrimet financiare në bilanc dhe jashtë bilancit, sipas maturitetit kontraktual dhe nuk reflekton supozimet për historikun e mbajtjes ose likuidimet përpara afatit. Këtu reflektohen supozimet e një skenari si: rezerva e likuiditetit – rezervat e linjës së parë, të dytë dhe të tretë, koeficientet e sjelljes që aplikohen për llogaritë rrjedhëse dhe paradhëniet e klientëve, si dhe përqindjet e tërheqjes për kategoritë jashtë bilancit si linja kredie dhe garanci depozitat në të parë dhe huatë në të parë ofruar klientëve dhe përqindjet e zbritura nga kategoritë e zërave jashtë bilancit si linjat e kredive dhe garancitë ku banka është e angazhuar.

31 dhjetor 2016	deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vjet	> 5 vjet	Totali
Aktive (Fluksi i mjeteve monetare hyrëse)	75,259,512	20,021,699	13,299,182	35,543,560	8,191,195	152,315,148
Arka neto	1,302,925	-	-	-	-	1,302,925
Kërkesat minimale për rezervën	1,312,852	-	-	11,522,585	-	12,835,437
Paradhënie bankave	12,457,383	-	-	-	-	12,457,383
Letra me vlerë të investimit dhe letra me vlerë të vendosjes – rezervat e linjës së parë	46,383,198	-	-	-	-	46,383,198
Letra me vlerë të investimit dhe letra me vlerë të vendosjes – rezervat e linjës së tretë	154,400	11,320,024	1,310,494	3,224,737	429,226	16,438,881
Hua Bankave	6,070,335	6,795,073	5,628,130	-	-	18,493,538
Hua dhe paradhënie klientëve (hua bruto pa probleme)	7,578,419	1,906,602	6,360,558	20,796,238	7,761,969	44,403,786
31 dhjetor 2016	deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vjet	> 5 vjet	Totali
Detyrime (Fluksi i mjeteve monetare dalëse)	(19,720,276)	(14,944,682)	(40,626,395)	(54,227,214)	(29,531)	(129,548,098)
Depozita nga bankat dhe klientët - llogari rrjedhëse	(11,070,674)	(5,143,480)	(11,039,376)	(45,139,051)	-	(72,392,581)
Llogari rrjedhëse me bankat	(1,008,354)	-	-	-	-	(1,008,354)
Llogari rrjedhëse me klientët	(10,062,320)	(5,143,480)	(11,039,376)	(45,139,051)	-	(71,384,227)
Depozita nga bankat	(1,886,323)	-	-	-	-	(1,886,323)
Depozita nga klientët - Depozita me afat	(6,763,279)	(9,801,202)	(29,587,019)	(9,088,163)	(29,531)	(55,269,194)
Pozicioni neto për zërat e bilancit	55,539,236	5,077,017	(27,327,213)	(18,683,654)	8,161,664	22,767,050
Zëra Jashtë Bilancit (Flukse Monetare Hyrëse)	-	-	-	-	-	-
Zëra Jashtë Bilancit (Flukse Monetare Dalëse)	(250,025)	-	-	-	-	(250,025)
Pozicioni neto për zëra jashtë bilancit	(250,025)	-	-	-	-	(250,025)
Pozicioni neto 31 dhjetor 2016	55,289,211	5,077,017	(27,327,213)	(18,683,654)	8,161,664	22,517,025
Pozicioni neto i akumuluar më 31 dhjetor 2016	55,289,211	60,366,228	33,039,015	14,355,361	22,517,025	

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

(b) Risku i likuiditetit (vazhdim)

	deri ne 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vjet	> 5 vjet	Totali
31 dhjetor 2015						
Aktivët (Fluksi i mjeteve monetare hyrëse)	69,684,144	19,430,671	14,006,235	32,523,841	6,730,943	142,375,834
Arka neto	1,100,646	-	-	-	-	1,100,646
Kërkesat minimale për rezervën	713,181	-	-	10,883,187	-	11,596,368
Paradhënie bankave	8,650,220	-	-	-	-	8,650,220
Letra me vlerë të investimit dhe letra me vlerë të vendosjes – rezervat e linjës së parë	46,221,948	-	-	-	-	46,221,948
Letra me vlerë të investimit dhe letra me vlerë të vendosjes – rezervat e linjës së tretë	191,467	9,291,373	2,410,032	3,190,938	455,679	15,539,489
Hua Bankave	5,506,941	8,223,681	5,687,110	-	-	19,417,732
Hua dhe paradhënie klientëve (hua bruto pa probleme)	7,299,741	1,915,617	5,909,093	18,449,716	6,275,264	39,849,431
31 dhjetor 2015						
Detyrime (Fluksi i mjeteve monetare dalëse)	(16,584,292)	(15,143,442)	(46,635,526)	(43,208,117)	(19,052)	(121,590,429)
Depozita nga bankat dhe klientët - llogari rrjedhëse	(8,215,239)	(4,188,979)	(8,967,493)	(36,261,877)	-	(57,633,588)
Llogari rrjedhëse me bankat	(82,569)	-	-	-	-	(82,569)
Llogari rrjedhëse me klientët	(8,132,670)	(4,188,979)	(8,967,493)	(36,261,877)	-	(57,551,019)
Depozita nga bankat	(1,870,520)	-	-	-	-	(1,870,520)
Depozita nga klientët - Depozita me afat	(6,498,533)	(10,954,463)	(37,668,033)	(6,946,240)	(19,052)	(62,086,321)
Pozicioni neto për zërat e bilancit	53,099,852	4,287,229	(32,629,291)	(10,684,276)	6,711,891	20,785,405
Zëra Jashtë Bilancit (Flukse Monetare Hyrëse)	-	-	-	-	-	-
Zëra Jashtë Bilancit (Flukse Monetare Dalëse)	(264,965)	-	-	-	-	(264,965)
Pozicioni neto për zëra jashtë bilancit	(264,965)	-	-	-	-	(264,965)
Pozicioni neto më 31 dhjetor 2015	52,834,887	4,287,229	(32,629,291)	(10,684,276)	6,711,891	20,520,440
Pozicioni neto i akumuluar 31 dhjetor 2015	52,834,887	57,122,116	24,492,825	13,808,549	20,520,440	

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

(b) Risku i likuiditetit (vazhdim)

Informacioni i siguruar lidhet me fluksin e parasë që vjen nga detyrimet financiare jashtë bilancit, kështu që ndryshon konsiderueshëm nga prezantimi në bilanc. Analiza nuk përfshin detyrimet jo financiare dhe kapitalin, dhe përfshin flukset e parasë me interes kontraktual.

Tabela më poshtë tregon detyrimet e kushtëzuara dhe angazhimet financiare të Bankës:

	1	1-3	3-12	1-5	>5	Totali
	Muaj	Muaj	Muaj	Vite	Vite	
31 dhjetor 2016						
Angazhime	4,977,785	-	-	-	-	4,977,785
Garanci	5,020,668	-	-	-	-	5,020,668
31 dhjetor 2015						
Angazhime	6,268,006	-	-	-	-	6,268,006
Garanci	5,509,896	-	-	-	-	5,509,896

Banka pret që vetëm një pjesë e vogël e angazhimeve të kërkohet brenda një muaji dhe garancitë të mbyllen sipas afatit të maturimit. (Referojuni dhe shënimit 30 Angazhimet dhe detyrimet e kushtëzuara)

Rakordimi ndërmjet tabelës së maturitetit të angazhimeve dhe detyrimeve të kushtëzuara dhe shënimit 30 - Angazhimet dhe Detyrimet e Kushtëzuara është si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Angazhime	4,977,785	6,268,006
Hua të aprovuara jo të disbursuara	4,977,785	6,268,006
Garanci	5,020,668	5,509,896
Letër Kredi	355,827	279,391
Garanci në favor të klientëve	4,664,841	5,230,505

c) Risku i Tregut

Risku i tregut është risku që ndryshimet në çmimet e tregut, si norma e interesit, çmimet e kapitalit, kurset e këmbimit të monedhave të huaja, spread-et e kredisë (jo të lidhura me ndryshime të gjendjes së debitorit/kreditorit) do të ndikojnë fitimet e Bankës ose vlerën e mbajtjes së instrumenteve financiare. Objektivi i administrimit të riskut të tregut është të administrojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj riskut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke maksimizuar kthimin mbi riskun.

Administrimi i Risqeve të Tregut

Me aplikimin e SNRF si kuadër kontabël, Banka bëri një ndarje të portofolit të letrave me vlerë në përputhje me SNK 39 në letra me vlerë të Investimit ose të vendosjes.

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

c) Risku i tregut (vazhdim)

Ekspozimi ndaj riskut të kursit të këmbimit

'Risku i kursit të këmbimit' përkufizohet si mundësia që luhatjet e kurseve të këmbimit të prodhojnë ndryshime të rëndësishme, si pozitive dhe negative në bilancin e Bankës. Burimet më të rëndësishme të riskut të normës së këmbimit konsistojnë në:

- Huadhëniet dhe depozitat në monedhë të huaj të korporatave dhe individëve;
- Investime në Letrat me vlerë në monedhë të huaj;
- Tregtimi i kartëmonedhave të huaja;
- Arkëtimi ose pagesa e interesit, komisioneve, kostove administrative, etj. në monedha të huaja

Ekspozimi i Bankës ndaj riskut të kursit të këmbimit monitorohet çdo ditë nga Departamenti i Riskut të Tregut dhe Operacional që siguron përputhshmëri me limitet e brendshme dhe rregullative. Rregulloret e brendshme caktojnë kufizime për çdo pozicion të hapur valutor, për pozicione të hapura globale, për humbje maksimale dhe Vlerën me Risk ("VaR"). Për konfirmimin/përcaktimin e limiteve të sipërpërmendura është kryer një analizë e detajuar e historikut të të dhënave për një periudhë një vjeçare. Kufizimet rregullative lokale i referohen një limiti maksimal prej 20 % të kapitalit rregulator për çdo pozicion të hapur valutor dhe 30% për pozicionin e përgjithshëm valutor.

Metodologjitë e vlerësimit për llogaritjen e VaR-it të përfshira në procedurat e brendshme janë të bazuara në teknikën simulimit për të dhënat historike të ponderuara. Peshat që përdoren në model janë caktuar duke përdorur një funksion eksponencial në rënie me një faktor skontues prej 0.992 dhe me një interval kohor prej 250 ditësh në përputhje me Udhëzimet e Grupit. VaR-i i vlerësuar në një nivel besimi prej 99% dhe periudhë mbajtjeje 1 ditore, ishte Lek 1.7 milion më 31 dhjetor 2016, me një mesatare përgjatë vitit prej Lek 0.9 milion (dhjetor 2015: Lek 1.2 milion dhe mesatarisht Lek 0.6 milion).

Efektiviteti i llogaritjeve të VaR-it është monitoruar çdo ditë nëpërmjet testimeve, duke krahasuar vlerësimet e vlerës me risk me humbjet e llogaritura në fund të ditës. Testimi tregon se VaR parashikon saktë vlerën e humbjes ditore. Niveli i VaR-it rezultoi brenda limitit për periudhën 2016 dhe 2015 dhe kufiri për ndalimin e humbjes rezultoi brenda limitit gjatë periudhës 2016 dhe 2015.

Banka ka ruajtur limitet gjatë vitit 2016 në përputhje me rregulloren e Bankës së Shqipërisë.

Aktivitetet financiare në monedha të huaja janë të paraqitura në çdo shënim respektiv të pasqyrave financiare.

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

c) Risku i tregut (vazhdim)

Aktive	Lek	USD	EUR	Të tjera	Totali
Mjete monetare dhe të ngjashme	1,287,913	6,025,449	18,950,440	1,005,395	27,269,197
Hua dhe paradhënie bankave	4,180,116	1,194,268	11,732,584	-	17,106,968
Letra me vlerë të vendosjes	725,207	1,899,092	4,099,821	527,328	7,251,448
Letra me vlerë të investimeve	45,657,986	2,555,024	2,516,423	-	50,729,433
Hua dhe paradhënie klientëve	14,597,822	1,479,762	26,464,489	78	42,542,151
Ndërtesa dhe pajisje	1,172,243	-	-	-	1,172,243
Aktive afatgjata jo-materiale	591,902	-	-	-	591,902
Të drejta tatimore të shtyra	82,092	-	-	-	82,092
Të drejta tatimore afatshkurtra	282,007	-	-	-	282,007
Inventari dhe mjete të tjera	641,761	20,311	1,838,099	207	2,500,378
Aktive gjithsej	69,219,049	13,173,906	65,601,856	1,533,008	149,527,819
Detyrimet					
Detyrime ndaj bankave	1,927,017	917,402	25,439	15,375	2,885,233
Detyrime ndaj klientëve	47,899,374	12,231,789	64,329,802	1,513,255	125,974,220
Provizione	304,918	3,442	42,019	-	350,379
Detyrime të tjera	635,709	10,663	139,722	470	786,564
Detyrime tatimore afatshkurtra	25,259	-	-	-	25,259
Detyrime tatimore të shtyra	290	-	-	-	290
Kapitali neto	19,503,941	(5,899)	1,484	6,348	19,505,874
Detyrime dhe kapitali gjithsej	70,296,508	13,157,397	64,538,466	1,535,448	149,527,819
Pozicioni i hapur valutor neto më 31 dhjetor 2016	(1,077,459)	16,509	1,063,390	(2,440)	-
Aktive jashtë bilancit	10,644,726	5,996,642	109,092,989	7,433	125,741,790
Detyrime jashtë bilancit	10,578,557	5,966,095	109,198,396	(1,258)	125,741,790
Pozicioni valutor neto jashtë bilancit më 31 dhjetor 2016	66,169	30,547	(105,407)	8,691	-
Totali i pozicionit valutor neto më 31 dhjetor 2016	(1,011,290)	47,056	957,983	6,251	-
Aktivitet në bilanc më 31 dhjetor 2015	67,682,049	12,850,117	59,553,571	1,341,658	141,427,395
Detyrimet në bilanc dhe kapitali më 31 dhjetor 2015	69,552,544	12,698,843	57,834,868	1,341,140	141,427,395
Pozicioni valutor neto jashtë bilancit më 31 dhjetor 2015	(81,134)	(109,192)	189,450	876	-
Totali i pozicionit valutor neto më 31 dhjetor 2015	(1,951,629)	42,082	1,908,153	1,394	-

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

c) Risku i tregut (vazhdim)

Ekspozimi ndaj riskut te normës se interesit

Risku kryesor i normës se interesit ndaj të cilit janë të ekspozuar portfolet e Bankës është risku i humbjes nga luhatjet e flukseve të ardhshme të parasë ose vlerave të drejta të instrumenteve financiare për shkak të një ndryshimi në normat e interesave të tregut. Risku krijohet fillimisht nga portfoli i letrave me vlerë, si edhe aktiviteti bankar i lidhur me korporatat dhe individët. Risku i normave të interesit administrohet kryesisht nëpërmjet monitorimit periodik të diferencave e shumave të normave të interesit midis aktiveve dhe detyrimeve të Bankës si dhe duke përgatitur skenarë analizash mbi normat e interesit për qëllime vendimmarrjeje.

Metoda e përdorur për llogaritjen e riskut te normës së interesit të bilancit të Bankës është analiza e ndjeshmërisë.

i) Analiza e zhvendosjes së ndjeshmërisë saktëson ndryshimin në vlerë të portfolit financiar që rezulton nga lëvizjet e pafavorshme të normës se interesit. Një lëvizje e pafavorshme përkufizohet si një zhvendosje paralele dhe uniforme e kurbës së normës së interesit prej ± 100 pikësh. Kjo matje thekson efektin e variacioneve në normat e interesit të tregut në portfolin që është përlogaritur pa supozuar ndryshime në të ardhmen në aktivet dhe detyrimet e Bankës. Ndjeshmëria e kapitalit llogaritet duke rivlerësuar portfolin e letrave me vlerë të vendosjes. Aktivet financiare të Bankës dhe detyrimet e saj kanë normë të ndryshueshme interesi ose kanë një datë riçmimi në më pak se një vit, me përjashtim të disa letrave më vlerë shqiptare dhe investimeve në letra me vlerë jo shqiptare, të cilat kanë një norme kupon midis 0.9 - 6.9% për letrat me vlerë në USD (2015: 1.2 - 6.9%), nga 0.5 - 5.8% për letrat me vlerë në EURO (2015: 1.4 - 5.8%) dhe nga 1.2 - 2.6% për ato në monedhën GBP (2015: 1 - 5.6%).

Risku i normës së interesit gjeneruar nga aktivet dhe detyrimet e Bankës dhe i matur nëpërmjet analizës së ndjeshmërisë sipas zhvendosjes ± 100 pikësh, regjistroi në fund të muajit dhjetor 2016 një vlerë prej Lek 710 milion (për +100 pikë) në krahasim me fundin e vitit 2015 (Lek 761 milion). Tabela më poshtë tregon ndarjen sipas monedhave të zhvendosjes së ndjeshmërisë për fund vitin 2016 dhe 2015.

Banka po rishikon Rregulloren për Administrimin e Riskut të Normës së Interesit për të qenë në përputhje me Udhëzimin e Grupit për Riskun e Normës së Interesit, nxjerrë në Korrik 2015.

Zhvendosja e ndjeshmërisë 31 dhjetor 2016	Rritje në pikë bazë	Totali	Ndjeshmëria e Fitimit & Humbjes	Ndjeshmëria e Kapitalit
EUR	+100 b.p. / -100 b.p.	(222,369)/ 225,848	(192,000)/ 218,504	(30,369)/7,343
USD	+100 b.p. / -100 b.p.	(190,681)/ 211,274	(184,714)/ 205,247	(5,967)/ 6,027
LEK	+100 b.p. / -100 b.p.	(292,471)/ 306,044	(292,471)/ 306,044	
Të tjera (GBP & CHF)	+100 b.p. / -100 b.p.	(4,703)/ 3,358	1,147/(1,571)	(5,849)/ 4,930

Zhvendosja e ndjeshmërisë 31 dhjetor 2015	Rritje në pikë bazë	Totali	Ndjeshmëria e Fitimit & Humbjes	Ndjeshmëria e Kapitalit
EUR	+100 b.p. / -100 b.p.	(291,356)/81,254	(281,490)/84,199	(9,867)/(2,945)
USD	+100 b.p. / -100 b.p.	(229,040)/255,359	(206,062)/233,459	(22,978)/21,900
LEK	+100 b.p. / -100 b.p.	(234,626)/24,6587	(234,626)/246,587	
Të tjera (GBP & CHF)	+100 b.p. / -100 b.p.	(6,395)/7,119	1,855/(1,259)	(8,251)/8,378

II) Analiza e zhvendosjes së ndjeshmërisë të të ardhurave neto nga interesi regjistron efektet NII të cilat rezultojnë nga lëvizja e normave të tregut në momentin e rinovimit / ri-çmimit të librit të bankës. Ajo saktëson ndikimin afat-shkurtër në të ardhurat neto nga interesi ndaj një goditje paralele, të menjëhershme dhe të përhershme prej +/- 50 pikë të kurbës së normës së interesit.

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

c) Risku i tregut (vazhdim)

Ekspozimi ndaj riskut të normës së interesit

Kjo masë evidenton efektin e ndryshimeve në normat e tregut në marzhin e interesit i cili gjenerohet nga portofoli që matet, duke përjashtuar efektet e mundshme që rezultojnë nga operacionet e reja dhe ndryshimet në të ardhme të grupit të aktiveve dhe detyrimeve

Risku i normës së interesit gjeneruar nga aktivet dhe detyrimet e Bankës dhe i matur nëpërmjet analizës së ndjeshmërisë sipas zhvendosjes ± 50 pikesh, regjistroi në 31 dhjetor 2016 një vlerë prej (Lek 112 milion) (për -50 pikë).

Banka Qendrore i kërkoi Bankës të përdorë një metodë tjetër për të matur riskun e normës së interesit, e cila konsiston në një monitorim tremujor të ekspozimit të riskut të normës së interesit ndaj një goditje paralele prej +/- 200 pikë bazë të kurbës së normës së interesit. Për të gjitha kategoritë financiare të aktiveve dhe pasiveve të ndara sipas një normë fikse ose të luhatshme, vlera e tyre aktuale është llogaritur dhe klasifikuar në 14 shporta kohore. Më pas vlera aktuale totale shumëzohet përkatësisht me kohëzgjatjen e vlerësuar të modifikuar të çdo shporte kohore. Limiti për këtë ekspozim është 20% i kapitalit rregullator të Bankës. Për vitin 2016, Banka ka qenë brenda limitit ku ekspozimi ndaj riskut të normës së interesit më 31 dhjetor 2016 rezultoi 2.7% të kapitalit rregullator të Bankës (31 dhjetor 2015: 0.8%)

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

c) Risku i tregut (vazhdim)

Ekspozimi ndaj riskut te normës se interesit

Tabelat e mëposhtme paraqesin në mënyrë të përbledhur ekspozimin e Bankës ndaj riskut të normës së interesit (të përcaktuara sipas maturimit të mbetur ose çmimit kontraktual). Në tabela janë përfshirë aktivet dhe detyrimet monetare të Bankës me norma interesi fikse dhe të ndryshueshme:

31 dhjetor 2016	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vjet	> 5 vjet	Totali
Aktive							
Mjete monetare dhe të ngjashme	27,269,197	-	-	-	-	-	27,269,197
Hua dhe paradhënie bankave	8,628,563	5,012,202	3,466,203	-	-	-	17,106,968
Hua dhe paradhënie klientëve	7,793,002	2,045,060	3,154,192	3,154,192	19,696,407	6,699,298	42,542,151
Investime financiare - Letra me vlerë të vendosjes	6,141	628,873	1,685,921	1,194,590	2,486,351	1,249,572	7,251,448
Investime financiare - Letra me vlerë të investimit	-	3,154,075	4,828,137	21,732,172	17,553,523	3,461,526	50,729,433
Aktive të tjera financiare	-	46,395	57,462	75,469	-	-	179,326
Aktive financiare gjithsej	43,696,903	10,886,605	13,191,915	26,156,423	39,736,281	11,410,396	145,078,523
Detyrimet							
Detyrime ndaj bankave	(2,885,233)	-	-	-	-	-	(2,885,233)
Detyrime ndaj klientëve	(77,304,556)	(3,159,515)	(6,381,017)	(31,461,214)	(7,667,918)	-	(125,974,220)
Detyrime të tjera	(217,235)	(491,892)	-	-	-	-	(709,127)
Detyrime financiare gjithsej	(80,407,024)	(3,651,407)	(6,381,017)	(31,461,214)	(7,667,918)	-	(129,568,580)
Pozicioni neto i ndjeshmërisë së interesit	(36,710,121)	7,235,198	6,810,898	(5,304,791)	32,068,363	11,410,396	15,509,943
31 dhjetor 2015	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vjet	> 5 vjet	Totali
Aktive							
Mjete monetare dhe të ngjashme	16,341,358	-	-	-	-	-	16,341,358
Hua dhe paradhënie bankave	12,056,374	7,003,365	4,843,198	-	-	-	23,902,937
Hua dhe paradhënie klientëve	7,442,333	1,953,036	3,012,260	3,012,260	18,810,111	6,397,846	40,627,846
Investime financiare - Letra me vlerë të vendosjes	-	-	-	142,205	3,399,744	915,479	4,457,428
Investime financiare - Letra me vlerë të investimit	4,468	5,955,845	-	-	34,371,059	11,531,814	51,863,186
Aktive të tjera financiare	-	57,598	57,498	96,920	-	-	212,016
Aktive financiare gjithsej	35,844,533	14,969,844	7,912,956	3,251,385	56,580,914	18,845,139	137,404,771
Detyrimet							
Detyrime ndaj bankave	(1,953,032)	-	-	-	-	-	(1,953,032)
Detyrime ndaj klientëve	(56,072,826)	(6,705,518)	(9,031,820)	(37,697,034)	(9,334,928)	-	(118,842,126)
Detyrime të tjera	(217,235)	(491,892)	-	-	-	-	(709,127)
Detyrime financiare gjithsej	(58,243,093)	(7,197,410)	(9,031,820)	(37,697,034)	(9,334,928)	-	(121,504,285)
Pozicioni neto i ndjeshmërisë së interesit	(22,398,560)	7,772,434	(1,118,864)	(34,445,649)	47,245,986	18,845,139	15,900,486

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

d) Risku operacional

Risku operacional përkufizohet si rreziku i humbjes që rezulton nga procese të brendshme të papërshtatshme ose jo funksionale, mos-veprimi ose veprimi i papërshtatshëm i punonjësve, mos-funksionimi i sistemeve ose ngjarje të jashtme. Ky përkufizim përfshin rrezikun ligjor, ose rrezikun e humbjeve që rezulton nga shkelja dhe mos-repspektimi i ligjit ose rregulloreve, nga detyrimet kontraktuale ose konstruktive ose nga mosmarrëveshje të tjera; rrezikun e modelit, i cili përkufizohet si humbja e mundshme që pëson një subjekt, si rezultat i vendimeve të cilat bazohen kryesisht në rezultatet e modeleve të brendshme, që janë shkaktuar gjatë zhvillimit, implementimit ose përdorimit të tyre; rrezikun e përputhshmërisë rregullative, i cili përkufizohet si rreziku për të qenë subjekt i penaliteteve gjyqësore ose administrative, humbjet financiare të konsiderueshme të cilat rezultojnë nga shkelja e rregulloreve të detyrueshme ose rregullave të vetë bankës; rrezikun TIK (Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit, ose thjesht rreziku kompjuterik) i cili përkufizohet si risku për të pësuar humbje ekonomike në lidhje me përdorimin e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit. Rreziku strategjik dhe reputacional nuk janë përfshirë.

Këshilli Drejtuesi i Bankës ka miratuar udhëzimet e kuadrit të përgjithshëm për administrimin e riskut operacional së bashku me politikën dhe procesin organizativ për matjen, administrimin dhe kontrollin e riskut operacional. Rregullorja e Bankës mbi Udhëzimet për Administrimin e Riskut Operacional është në përputhje të plotë me Udhëzimet e Grupit për Administrimin e Riskut Operacional, miratuar në dhjetor 2014.

Komiteti i Administrimit të Riskut Operacional të Bankës (këtu dhe më poshtë referuar ORCO) është përgjegjëse administrimin e riskut operacional të bankës në lidhje me rishikimin e dokumentacionit të administrimit të riskut operacional dhe miratimit të ndryshimeve, përgatitjes së politikave, standardeve dhe metodologjive për administrimin e riskut operacional. Një nga instrumentet që aplikohet për administrimin e riskut operacional është përcaktimi i Treguesve Kryesor të Riskut Operacional (KRI). Zyra e Riskut të Tregut dhe Operacional në bashkëpunim me përgjegjësit e njësive të biznesit kanë përcaktuar në Bankë 15 Tregues Kryesor të Riskut, të cilët janë matur dhe monitoruar për 6 muaj për çdo muaj. Në bazë të të dhënave statistikore të periudhës së monitorimit të matjes, në tetor 2015 Komiteti i Riskut Operacional të ISBA-s miratoi listën përfundimtare të Treguesve Kryesor të Riskut dhe limitet. Nga momenti i miratimit të tyre, Treguesit Kryesor të Brendshëm janë monitoruar dhe raportuar çdo tremujor në mbledhjet e Komitetit të Riskut Operacional. Treguesit e brendshëm KRI rishikohen çdo vit për të siguruar pajtueshmërinë e tyre me dinamikën e kuadrit operacional dhe rreziqet e rëndësishme me të cilat përballlet Banka. Çdo ndryshim në politikën për Treguesit Kryesor të Riskut miratohet në Komitetin e Riskut Operacional dhe Këshillin Drejtues.

Divizioni i Administrimit të Riskut të Kredisë është përgjegjës për identifikimin, vlerësimin, administrimin dhe zbutjen e rreziqeve operacionale, verifikimin e efikasitetit të zbutjes si dhe për raportimin tek Drejtimi i Lartë i Bankës dhe Administrimin e Riskut të Grupit me qëllimin për të vlerësuar ndikimin e mundshëm ekonomik të ngjarjeve operacionale veçanërisht të rënda.

Banka realizon një fushatë vlerësimi vjetor të projektuar nga Grupi Intesa Sanpaolo dhe procesin e vetë-vlerësimit, të cilat kanë në fokus identifikimin dhe vlerësimin e riskut operacional që lidhet me aktivitetin e çdo njësie të vetme brenda një strukture.

Objektivat e procesit të vetë-vlerësimit janë të identifikojë, mat, monitorojë dhe zbut rreziqet operacionale. Procesi i vetë-vlerësimit kontribuon në përhapjen e kulturës së kontrollit të riskut në Bankë. Ky proces përbëhet nga faza të caktuara të cilat lidhen me vlerësimin e mjedisit të biznesit, që përcakton cilësinë e profilit të kontrollit të riskut të çdo strukture nëpërmjet analizës së rëndësishme dhe nivelit të administrimit e faktorëve të riskut në kontekstin dhe fazat operacionale në lidhje me analizën e skenarit, e cila përcakton madhësinë e profilit të riskut të çdo strukture duke mbledhur të dhënat sasiore të përlllogaritura nga Njësitë përgjegjëse të biznesit dhe operacionale.

Në bazë të rregullores për administrimin e riskut operacional, e cila ka hyrë në fuqi në janar 2011, Banka ka të njëjtat përgjegjësi ndaj Bankës së Shqipërisë. Banka raporton rregullisht për treguesit kryesor dhe klasifikimin e humbjeve operacionale efektive sipas linjave të biznesit bazuar mbi kërkesat rregullatore.

4. Administrimi i Riskut Financiar (vazhdim)

e) Administrimi i kapitalit

Rregullatori drejtues i Bankës, Banka Qendrore, vendos dhe monitoron kërkesën për kapital të Bankës. Politika e Bankës është të mbaje bazën e kapitalit brenda limiteve, duke kapitalizuar të gjitha të ardhurat nga aktiviteti në mënyrë që të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit duke njohur impaktin aktual të nivelit të kapitalit mbi kthimet ndaj aksionereve. Banka njih nevojën për të mbajtur një ekuilibër midis kthimeve me të larta që mund të jenë të mundura duke përdorur me shume instrumente dhe avantazhe që ofrohen nga një pozicion i fortë i kapitalit.

Nëpërmjet zbatimit të kërkesave aktuale për kapitalin, Banka e Shqipërisë i kërkon Bankës të ruaj raportin e vendosur të kërkesave aktuale për kapital ndaj totalit të aktiveve të ponderuara me risk dhe zërave jashtë bilancit në nivelin minimal të 12%. Gjatë vitit ushtrimor 2016, raporti i mjaftueshmërisë së Bankës rezultoi mbi nivelin minimal të kërkuar, i cili më 31 dhjetor 2016 rezulton 17.57% (2015: 16.58%).

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit i ndryshuar, i cili përfaqëson raportin e kapitalit bazë ndaj aktiveve të ponderuara me risk dhe zërat jashtë bilancit, është një limit tjetër prej 6% që ka vendosur Banka e Shqipërisë.

Gjatë gjithë periudhës nuk kanë rezultuar ndryshime materiale në administrimin e kapitalit të bankës dhe janë respektuar të gjitha kërkesat për kapital të vendosura nga autoritetet e jashtme rregullatorë.

Rregullorja e re për Raportin e Mjaftueshmërisë së Kapitalit (RMK) miratuar në Mars 2015 bazohet në kriteret e Bazel II dhe është në përputhje me Direktivat Europiane për Institucionet Financiare. Megjithëse në bazë të rregullores së re dhe masave kundërciklike rrisin nivelin e aktiveve të ponderuara me risk, Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit të Bankës vazhdoi të jetë mbi nivelin minimal të kërkuar përgjatë vitit 2016.

Për periudhën e raportimit, nivelet e kapitalit të bankës, aktivet e ponderuara me risk dhe raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit në bazë të rregulloreve të Bankës së Shqipërisë paraqiten si më poshtë vijon:

	Shënim	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Kapitali bazë			
Kapitali aksioner	20	5,562,518	5,562,518
Primi i aksioneve	20	1,383,880	1,383,880
Rezerva ligjore dhe rregullative	21	1,825,623	1,825,623
Fitimi i pashpërndarë		6,419,968	4,782,718
		<u>15,191,989</u>	<u>13,554,739</u>
Zbritjet:			
Aktive jo-materiale rregullative		(692,374)	(718,191)
Totali i kapitalit bazë kualifikues		<u>14,499,615</u>	<u>12,836,548</u>
Aktive të ponderuara me risk:			
Në bilanc		72,470,562	66,922,458
Aktive me risk për riskun operacional		10,032,850	10,485,163
Totali i aktiveve të ponderuara me risk		<u>82,503,412</u>	<u>77,407,621</u>
Raporti i kapitalit bazë ndaj aktiveve të ponderuara me risk		17.57%	16.58%

5. Përmbledhje e çmuarjeve dhe gjykimeve kontabël

Përgatitja e pasqyrave financiare në përputhje me SNRF kërkon që drejtimi të bëjë gjykimet, çmuarjet dhe supozimet të cilat prekin zbatimin e politikave kontabël dhe vlerat e raportuara të aktiveve, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të jenë të ndryshme nga këto çmuarje.

Çmuarjet dhe supozimet në fjalë rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e çmuarjeve kontabël njihen në periudhën gjatë të cilës rishikohen çmuarjet si dhe në periudha pasardhëse që ndikohen.

Drejtimi diskuton me Drejtimin e Grupit zhvillimin, përzgjedhjen dhe prezantimin e politikave të rëndësishme kontabël dhe zbatimin e tyre, si dhe supozimet e bëra në lidhje me pasiguritë kryesore të çmuarjeve. Informacioni në lidhje me supozimet dhe pasiguritë e çmuarjeve të cilat kanë një risk të konsiderueshëm të cilat sjellin një rregullim material brenda periudhës financiare të radhës dhe rreth gjykimeve të rëndësishme për zbatimin e politikave kontabël të cilat kanë efektin më të madh tek shumat e njohura në pasqyrat financiare paraqitet më poshtë. Këto shënime plotësojnë komentet për administrimin e rrezikut financiar (shikoni shënimin 4).

(a) Humbjet nga zhvlerësimet për huatë dhe paradhëniet

Banka rishikon dhe analizon huatë dhe paradhëniet individualisht të rëndësishme në çdo datë të hartimit të pasqyrës së gjendjes financiare për të vlerësuar nëse humbjet nga zhvlerësimi duhet të regjistrohen në pasqyrën e të ardhurave. Në mënyrë të veçantë, gjykimi nga drejtimi është i nevojshëm për vlerësimin e shumës dhe kohën e rrjedhjes së ardhshme të parasë kur përcaktohen humbjet nga zhvlerësimi. Në përlogaritjen e fluksit të parasë, banka gjykon situatën financiare të huamarrësit dhe vlerën neto të realizueshme të kolateralit. Këto çmuarje bazohen në supozime lidhur me disa faktorë dhe rezultatet aktuale mund të ndryshojnë, duke sjelle ndryshime të ardhshme në zbritjet nga huatë. Huatë dhe paradhëniet e vlerësuara në mënyrë individuale dhe që kanë rezultuar të pazhvlerësueshme, si dhe të gjitha huatë dhe paradhëniet individuale jo të konsiderueshme vlerësohen kolektivisht, në grupe aktivesh me karakteristika të ngjashme risku, për të përcaktuar nëse duhen krijuar provigjione për shkak të ngjarjeve të humbjeve për të cilat ekziston prove evidente, por efektet ende nuk janë të dukshme. Vlerësimi kolektiv merr në konsideratë të dhënat nga portofoli i huave (si cilësia e kredisë, ditët e vonesave, përdorimi i kredisë, etj.) dhe përqendrimet e tjera të riskut dhe të dhënave ekonomike. Humbjet nga zhvlerësimi për huatë dhe paradhëniet paraqiten në mënyrë të detajuar në shënimin 11.

(b) Vlera neto e realizueshme e inventarit

Banka ka miratuar një politikë në lidhje me vlerat e drejta të aktiveve të marra në pronësi të cilat maten me një kosto më të ulët dhe vlerën neto të realizueshme. Matja e vlerës së drejtë përfshin përdorimin e vlerave të jashtme dhe të pavarura të pronës, të cilat plotësojnë kualifikimet e duhura statutorë të pranuar, dhe më pas janë subjekt i rishikimit nga Drejtimi i Bankës për të dhëna të rëndësishme të panjohura dhe çdo rregullim të nevojshëm për reduktimin e vlerës.

(c) Investimet në letra me vlerë të mbajtura deri në maturim

Banka ndjek dhe zbaton udhëzimin e Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit SNK 39, Instrumentet Financiare: Njohja dhe Matja e klasifikimit të aktiveve financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme dhe me maturim të pandryshueshëm si letra me vlerë të mbajtura deri në maturim. Ky klasifikim kërkon çmuarje të rëndësishme. Për çmuarjet, banka vlerëson qëllimin dhe mundësinë e saj për të ruajtur këto investime deri në maturim.

(d) Përcaktimi i kontrollit ndaj investuesve

Drejtimi i Bankës përdor çmuarjet e tij për të përcaktuar nëse Banka kontrollon investuesit. Për të vlerësuar nëse Banka kontrollon investuesit, Banka kryen analizën e fuqisë së investuesve dhe merr në konsideratë qëllimin dhe strukturën e investuesit, provat e mundësisë praktike për të drejtuar aktivitetet përkatëse të investuesit, etj.

5. Përmbledhje e çmuarjeve dhe gjykimeve kontabël (vazhdim)

(d) Përcaktimi i kontrollit ndaj investuesve (vazhdim)

Si rezultat, Banka arriti në përfundimin se nuk kontrollon dhe për rrjedhojë nuk duhet të konsolidojë mjetet me qëllim të veçantë dhe subjektet me të ardhura të përcaktuara, pasi Banka nuk ushtron asnjë kompetencë ndaj aktiviteteve përkatëse të këtyre subjekteve.

(e) Vlera e drejtë e instrumenteve financiare

Në rastet kur vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare, e regjistruar në pasqyrën e pozicionit financiar, nuk mund të përfitohet nga tregjet aktive, ato përcaktohen duke përdorur disa teknika të ndryshme vlerësimi të cilat përfshijnë dhe përdorimin e modeleve matematikore. Të dhënat që përdoren në këto modele janë të dhënat që vëzhgohen në treg, dhe kur këto të dhëna nuk janë të disponueshme, nëpërmjet gjykimit përcaktohen vlerat e drejta. Për instrumentet financiare që nuk tregtohen shpesh dhe kanë transparence të kufizuar për çmimin, vlera e drejtë është më pak objektive dhe nevojiten nivele të ndryshme gjykimi në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozime çmimi dhe risqe të tjera që prekin instrumentin e caktuar. Vlerësimi i instrumenteve financiare paraqitet në mënyrë të detajuar në shënimin 6. Banka përdor hierarkinë e mëposhtme për përcaktimin dhe pasqyrimin e vlerës së drejtë të instrumenteve financiare nëpërmjet teknikes së vlerësimit:

Niveli 1: çmime të kuotuar (të parregulluara) në tregje aktive për aktive dhe pasive identike;
Niveli 2: teknika të tjera, për të cilat të gjitha të dhënat që kanë një impakt të konsiderueshëm në vlerën e drejtë të regjistruar, janë të vëzhgueshme në mënyrë të drejtpërdrejtë ose jo; dhe
Niveli 3: teknikat që përdorin të dhëna të cilat kanë një impakt të konsiderueshëm në vlerën e drejtë të regjistruar, të cilat nuk bazohen në të dhënat e vëzhgueshme të tregut.

Analiza e instrumenteve financiare të regjistruar me vlerën e drejtë sipas hierarkisë paraqitet si më poshtë vijon:

31 dhjetor 2016	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Investime financiare-Letra me vlerë të vendosjes				
Investime të kuotuar				
Letra me vlerë të borxhit të qeverisë	4,099,821	-	-	4,099,821
Letra të tjera me vlerë të borxhit	2,426,419	-	-	2,426,419
Investime të pakuotuar	-	-	725,208	725,208
Totali	6,526,240	-	725,208	7,251,448
31 dhjetor 2015	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Investime financiare-Letra me vlerë të vendosjes				
Investime të kuotuar				
Letra me vlerë të borxhit të qeverisë	1,708,643	-	-	1,708,643
Letra të tjera me vlerë të borxhit	1,437,390	1,069,226	-	2,506,616
Investime të pakuotuar	-	-	242,169	242,169
Totali	3,146,033	1,069,226	242,169	4,457,428

Letrat me vlerë të vendosjes dhe ato të investimit të Qeverisë Shqiptare janë obligacione me norma të ndryshueshme dhe fikse. Obligacionet me norma të ndryshueshme paraqiten si yield-i mesatar i tre ankandeve të fundit të bonove të thesarit me maturitet një vjeçar plus spread-in. Matja e Vlerës së Drejtë të këtyre obligacioneve kryhet nëpërmjet teknikës së modelit të vlerësimit, duke aktualizuar të gjitha flukset e ardhshme të parasë që rezultojnë nga këto instrumente. Pjesa tjetër e letrave me vlerë të vendosjes dhe investimit janë instrumente në monedha të huaja dhe përfaqësojnë obligacione nga Banka dhe Institucione Financiare. Vlera e tyre e drejtë ofrohet nga Agjencia Ndërkombëtare e Klasifikimeve Bloomberg ose State Street në varësi të kujdestarisë së obligacionit. Vetëm për obligacionin ndërkombëtar të Republikës së Austrisë (Euro) dhe Qeverisë Italiane (Euro dhe Dollarë Amerikan) është bërë një përjashtim për shkak se çmimet për to nuk janë gjetur nga State Street dhe janë marrë nga Bloomberg.

5. Përmbledhje e çmuarjeve dhe gjykimeve kontabël (vazhdim)

(e) Vlera e drejtë e instrumenteve financiare (vazhdim)

Gjatë vitit ushtrimor nuk ka rezultuar asnjë transfertë midis kategorive, pasi nuk ka patur asnjë ndryshim në metodologjinë e përdorur për përcaktimin e niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë dhe as ndryshim në aktivitetet e tregut të instrumenteve financiare.

(f) Të drejta tatimore të shtyra

Të drejtat tatimore të shtyra të cilat rezultojnë nga humbjet nga tatimet dhe diferencat e përkohshme, njihen si aktive nëse ekzistojnë gjasat që fitimi i tatueshëm në të ardhmen do të jetë i mjaftueshëm për të lejuar përfitimin nga humbjet që të realizohet. Gjykimi është i nevojshëm për të përcaktuar shumën e të drejtave tatimore të shtyra që mund të njihet, në bazë të kohës dhe nivelit të ardhshëm të fitimit të tatueshëm dhe strategjive të ardhshme të planifikimit tatimor. Për më shumë detaje referojuni shënimit 3 (e) dhe 17.

(g) Risku i çështjeve ligjore

Drejtimi i bankës ka krijuar procesin e brendshëm në lidhje me njohjen dhe matjen e provizioneve dhe detyrimeve të kushtëzuara si rezultat i çështjeve ligjore aktuale ose në të ardhmen. Supozimet kryesore mbi gjasat dhe madhësinë e një fluksi në dalje të burimeve bazohen në konsulencën ligjore të brendshme dhe të jashtme sipas strategjive përkatëse të suksesshme të mbrojtjes përkundrejt masave dhe veprimeve që rezultojnë. Çdo masë dhe risku përkatës vlerësohet sipas meritave dhe detyrimit në fjalë konstruktiv ose ligjor dhe çmuarjes së fluksit të parasë në dalje të cilat vlerësohen të pagueshme, miratohet në mënyrë të pavarur nga Drejtori i Përgjithshëm Ekzekutiv i Bankës. Drejtimi i Bankës beson se çështjet ligjore ekzistuese ose të mundshme në të ardhmen kanë pak gjasa për të ndodhur, megjithatë për shkaqe që shkojnë përtej kuadrit ligjor, banka mund të përballet me risqe të tjera.

6. Aktivet dhe Detyrimet Financiare

Klasifikimi kontabël dhe vlerat e drejta të aktiveve dhe detyrimeve financiare të cilat nuk mbarten me vlerën e drejtë:

Shënimi	Vlera kontabël				Vlera e drejtë				
	Letra me vlerë të investimit	Hua dhe paradhënie bankave	Detyrime të tjera financiare	Totali i vlerës kontabël	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	
31 dhjetor 2016									
Hua dhe paradhënie bankave	7	-	17,106,968	-	17,106,968	-	-	17,106,968	17,106,968
Investime në letra me vlerë deri ne maturim	10	50,729,433	-	-	50,729,433	4,666,485	404,875	46,695,062	51,766,422
Totali		50,729,433	17,106,968	-	67,836,401	4,666,485	404,875	63,802,030	68,873,390
Depozita nga klienti	16	-	-	125,974,220	125,974,220	-	-	-	126,033,512
Totali		-	-	125,974,220	125,974,220	-	-	-	126,033,512

Pjesa kryesore e portofolit të huave dhe paradhënive të klientëve bazohet në normat e ndryshueshme të interesit dhe rëzohen çdo tre muaj, gjashtë muaj ose çdo vit.

Drejtimi i Bankës e vlerëson të pamundur realizimin e llogaritjes së vlerës së drejtë të huave dhe paradhënive të bankave, huave dhe paradhënive të klientëve si dhe depozitat nga bankat dhe beson se vlerat e drejta të tyre i përafrohen vlerës kontabël. Humbjet e parashikuara për të ardhmen nuk merren në konsideratë.

6. Aktivet dhe Detyrimet Financiare (vazhdim)

Shënimi	Vlera kontabël			Vlera e drejtë					
	Letra me vlerë të investimit	Hua dhe paradhënie bankave	Detyrime të tjera financiare	Totali i vlerës kontabël	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	
31 dhjetor 2015									
Hua dhe paradhënie bankave	7	-	23,902,937	-	23,902,937	-	-	23,902,937	23,902,937
Investime në letra me vlerë deri ne maturim	10	51,863,186	-	-	51,863,186	5,392,184	410,991	47,515,131	53,318,306
Totali		51,863,186	23,902,937	-	75,766,123	5,392,184	410,991	71,418,068	77,221,243
Depozita nga klienti	16	-	-	118,842,126	118,842,126	-	-	119,100,186	119,100,186
Totali		-	-	118,842,126	118,842,126	-	-	119,100,186	119,100,186

7. Mjete monetare dhe të ngjashme

Mjetet monetare dhe të ngjashme për periudhat 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 paraqiten në mënyrë të detajuar si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Arka	1,300,348	1,100,087
Llogari rrjedhëse në banka	12,413,055	8,640,132
Llogari të pakufizuara me bankën qendrore	738,403	244,147
Depozita me banka	12,817,391	6,356,992
Totali	27,269,197	16,341,358

8. Hua dhe paradhënie bankave

Hua dhe paradhënie bankave më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Rezervë e detyrueshme në Bankën Qendrore	11,496,885	10,877,063
Depozita në banka korrespondente	5,610,083	13,025,874
Totali	17,106,968	23,902,937

Në përputhje me kërkesat e Bankës së Shqipërisë, Banka duhet të mbajë 10% të depozitave të klientëve saj me afat maturimi fillestar jo më pak se 2 vjet si një rezervë e detyrueshme me Bankën Qendrore. Kjo rezervë mbahet në monedhat e depozitave të klientëve. Shuma që duhet të depozitohet llogaritet çdo muaj me vonesat. Sipas rregullores së Bankës së Shqipërisë, 40% e kësaj rezerve në Lek është e disponueshme për përdorim të përditshëm nga ana e Bankës.

Norma e interesit të rezervës së detyrueshme në Lek është 70% e normës së marrëveshjeve të riblerjes dhe norma e interesit të rezervës së detyrueshme në EUR është e barabartë me normën bazë të interesit të Bankës Qendrore Europiane. Ndërkohë, norma e interesit për rezervën në Lek më 31 dhjetor 2016 ishte 0.875 % në vit dhe (0.40%) për rezervën në EURO (31 dhjetor 2015: 1.23% për rezervën në Lek dhe zero në EURO).

Depozitat me bankat përbëhen nga depozita me maturim fillestar me shumë se tre muaj.

9. Letra me vlerë të vendosjes

Letrat me vlerë të vendosjes më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 paraqiten në mënyrë të detajuar si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Shoqëri emetuese		
Letra me vlerë të borxhit	1,789,549	2,506,679
Të palistuara	1,427,022	1,437,453
Të listuara	362,527	1,069,226
Qeveri emetuese		
Republika e Shqipërisë	1,113,620	242,169
Të palistuara	1,113,620	242,169
Shtete anëtare të BE	3,711,409	1,708,580
Të listuara	3,711,409	1,708,580
Institucione të tjera financiare	636,870	-
Të listuara	636,870	-
Totali	7,251,448	4,457,428

Banka rishikon letrat me vlerë të borxhit të klasifikuara në kategorinë e letrave me vlerë të vendosjes në çdo datë raportimi për të vlerësuar nëse ekziston ndonjë evidence objektive për zhvlerësimin e tyre.

10. Letra me vlerë të investimit

Letrat me vlerë të investimit më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 detajohen si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Shoqëri emetuese		550,477
Letra me vlerë të borxhit	-	550,477
Të listuara	-	550,477
Qeveri emetuese	50,729,433	51,312,709
Republika e Shqipërisë	47,769,533	48,371,561
Të palistuara	47,769,533	48,371,561
SHBA dhe shtete anëtare të BE	2,959,900	2,941,148
Të listuara	2,959,900	2,941,148
Totali	50,729,433	51,863,186

11. Hua dhe paradhënie klientëve

Hua dhe paradhënie klientëve përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Hua	31,493,287	29,515,687
Paradhënie	13,858,107	15,589,425
Komisione disbursimit të shtyra	(111,431)	(105,111)
Vlera Bruto	45,239,963	45,000,001
Zbritje nga zhvlerësimi	(2,697,812)	(4,372,155)
Totali	42,542,151	40,627,846

Lëvizjet në zbritjet për humbje zhvlerësimi të huave dhe paradhënieve klientëve paraqiten si më poshtë:

	2016	2015
Zbritjet specifike për humbje nga zhvlerësimi		
Gjendja më 1 Janar	4,000,730	6,381,418
Shpenzime për periudhën	1,703,658	4,283,376
Rimarrjet	(2,121,069)	(3,553,505)
	(417,411)	729,871
Diferenca konvertimi	(40,514)	28,581
Shuma të fshira	(1,231,963)	(3,139,140)
Gjendja më 31 dhjetor	2,310,842	4,000,730
Zbritjet kolektive për humbje nga zhvlerësimi		
Gjendja më 1 janar	371,425	465,425
Shpenzime/(Rimarrjet) për periudhën	18,698	(92,338)
	18,698	(92,338)
Diferenca konvertimi	(3,153)	(1,662)
Gjendja më 31 dhjetor	386,970	371,425
Totali i zbritjeve për humbje nga zhvlerësimi	2,697,812	4,372,155
Shpenzime gjithsej për periudhën	(398,713)	637,533

12. Ndërtesa dhe Pajisje

Ndërtesa dhe pajisje më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 përbëhen si më poshtë:

	Toka dhe Ndërtesa	Pajisje informatike dhe elektrike	Mobilie dhe Vepra arti	Mjete të tjera jo elektrike	Paradhënie për pajisje	Totali
Kosto						
Gjendja më 1 Janar 2015	1,631,770	1,217,419	184,544	259,166	158,258	3,451,157
Shtesa gjatë periudhës	11,752	92,715	3,761	12,418	-	120,646
Pakësime	-	(37,302)	(6,331)	(25,449)	(78,674)	(147,756)
Balance as at 31 dhjetor 2015	1,643,522	1,272,832	181,974	246,135	79,584	3,424,047
Shtesa gjatë periudhës	-	28,451	12,083	6,460	113,984	160,978
Pakësime	-	(10,537)	(15,404)	(4,642)	-	(30,583)
Gjendja më 31 dhjetor 2016	1,643,522	1,290,746	178,653	247,953	193,568	3,554,442
Zhvlerësimi i akumuluar						
Gjendja më 1 janar 2015	734,152	922,695	162,043	233,830	-	2,052,720
Zhvlerësimi për periudhën	80,226	140,824	6,648	10,362	-	238,060
Pakësime	-	(37,230)	(6,331)	(25,441)	-	(69,002)
Gjendja më 31 dhjetor 2015	814,378	1,026,289	162,360	218,751	-	2,221,778
Zhvlerësimi për periudhën	78,033	97,004	5,529	10,382	-	190,948
Pakësime	-	(10,500)	(15,402)	(4,625)	-	(30,527)
Gjendja më 31 dhjetor 2016	892,411	1,112,793	152,487	224,508	-	2,382,199
Vlera kontabël						
Më 1 janar 2015	897,618	294,724	22,501	25,336	158,258	1,398,437
Më 31 dhjetor 2015	829,144	246,543	19,614	27,384	79,584	1,202,269
Më 31 dhjetor 2016	751,111	177,953	26,166	23,445	193,568	1,172,243

13. Aktive Afatgjata Jo-materiale

Aktivët afatgjata jo-materiale më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 paraqiten si më poshtë:

	Programe kompjuterike & Licenca	Paradhënie për programe kompjuterike	Totali
Kosto			
Gjendja më 1 Janar 2015	1,188,153	238,828	1,426,981
Shtesa gjatë periudhës	-	146,455	146,455
Transferime	286,538	(286,538)	-
Gjendja më 31 dhjetor 2015	1,474,691	98,745	1,573,436
Shtesa gjatë periudhës	109,596	25,052	134,648
Transferime	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2016	1,584,287	123,797	1,708,084
Amortizimi dhe humbje nga zhvlerësimi			
Gjendja më 1 janar 2015	872,346	-	872,346
Amortizimi për periudhën	110,527	-	110,527
Pakësime	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2015	982,873	-	982,873
Amortizimi për periudhën	133,309	-	133,309
Pakësime	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2016	1,116,182	-	1,116,182
Vlera kontabël			
Më 1 janar 2015	315,807	238,828	554,635
Më 31 dhjetor 2015	491,818	98,745	590,563
Më 31 dhjetor 2016	468,105	123,797	591,902

14. Inventari dhe aktive të tjera

Mjetet e tjera në datë 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Inventari	2,298,654	1,837,084
Debitorë të ndryshëm	57,462	57,498
Transaksione ATM & POS	31,743	48,264
Përmirësime të ambienteve me qira	22,398	28,598
Parapagesat	46,395	57,598
Çeqe për arkëtim	8,377	11,458
Të tjera	35,349	37,198
Totali	2,500,378	2,077,698

Inventari përfaqëson aktivet e marra në zotërim përmes procesit të arkëtimit të huave me probleme.

Lëvizjet në zërin e aktiveve të marra në zotërim për periudhën e raportimit vijojnë si më poshtë:

	2016	2015
Në fillim të periudhës	1,837,084	2,111,434
Shtesa gjatë periudhës	1,076,525	517,947
Pakësime gjatë periudhës	(306,733)	(584,459)
Zhvlerësim i vlerës neto të realizueshme	(293,553)	(167,221)
Efekti i këmbimit valutor	(14,669)	(40,617)
Në fund të periudhës	2,298,654	1,837,084

Lëvizjet në zërin e përmirësimeve të ambienteve me qira për periudhën e raportimit vijojnë si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Në fillim të periudhës	28,598	28,924
Shtesa gjatë periudhës	1,551	8,080
Amortizimi i periudhës	(7,751)	(8,406)
Në fund të periudhës	22,398	28,598

15. Detyrime ndaj bankave

Detyrime ndaj bankave më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 janë si më poshtë:

	<u>31 dhjetor 2016</u>	<u>31 dhjetor 2015</u>
Banka korrespondente		
Llogari rrjedhëse	999,095	82,958
Rezident	888,890	1,197
Jo-rezident	110,205	81,761
Depozitat	1,886,138	1,870,074
Rezident	1,886,138	1,870,074
Jo-rezident	-	-
Totali	<u>2,885,233</u>	<u>1,953,032</u>

16. Detyrime ndaj klientëve

Detyrimet ndaj klientëve më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2016			31 Dhjetor 2015		
	LEK	Valute	Totali	LEK	Valute	Totali
Llogari rrjedhëse						
Individë	6,774,797	12,844,916	19,619,713	4,797,296	10,519,154	15,316,450
Korporata	9,993,204	23,587,330	33,580,534	9,417,355	19,131,669	28,549,024
	16,768,001	36,432,246	53,200,247	14,214,651	29,650,823	43,865,474
Depozita						
Individë	30,335,152	38,208,519	68,543,671	32,170,499	37,965,346	70,135,845
Korporata	796,230	3,434,072	4,230,302	896,993	3,943,814	4,840,807
	31,131,382	41,642,591	72,773,973	33,067,492	41,909,160	74,976,652
Totali	47,899,383	78,074,837	125,974,220	47,282,143	71,559,983	118,842,126

Tepricat e detyrimeve ndaj klientëve sipas maturimit dhe llojit të monedhës janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2016			31 dhjetor 2015		
	LEK	Valute	Totali	LEK	Valute	Totali
Llogari rrjedhëse	16,768,001	36,432,246	53,200,247	14,214,651	29,650,823	43,865,474
Depozita						
Pa afat	3,183,356	13,285,724	16,469,080	2,786,679	9,421,436	12,208,115
1 mujore	965,784	448,121	1,413,905	1,953,263	816,407	2,769,670
3 mujore	928,928	2,230,587	3,159,515	1,128,779	2,806,483	3,935,262
6 mujore	2,657,242	3,723,775	6,381,017	3,183,337	5,849,099	9,032,436
9 mujore	2,282	7,442	9,724	39,655	5,079	44,734
12 mujore	12,514,768	18,936,722	31,451,490	17,850,819	19,803,251	37,654,070
24 mujore	5,985,458	1,682,463	7,667,921	4,092,080	1,794,639	5,886,719
Të tjera	4,893,564	1,327,757	6,221,321	2,032,880	1,412,766	3,445,646
	31,131,382	41,642,591	72,773,973	33,067,492	41,909,160	74,976,652
Totali	47,899,383	78,074,837	125,974,220	47,282,143	71,559,983	118,842,126

16. Detyrime ndaj klientëve (vazhdim)

Për llogaritë rrjedhëse (për të cilat paguhet interes) dhe depozitat me afat, normat vjetore të interesit të publikuara dhe aplikuar për afate të ndryshme paraqiten si më poshtë:

2016	LEK (%)	USD (%)	EUR (%)
Llogari rrjedhëse dhe depozita pa afat	0.01 – 2.07	0.01 – 0.53	0.002 – 0.997
Depozita me afat – 1 mujore	0.40 – 0.90	0.05 – 0.05	0.002 – 0.030
Depozita me afat – 3 mujore	0.40 – 1.20	0.10 – 0.20	0.000 – 0.050
Depozita me afat – 6 mujore	0.45 – 1.50	0.15 – 0.25	0.000 – 0.050
Depozita me afat – 9 mujore	0.40 – 1.10		0.006 – 0.070
Depozita me afat – 12 mujore	0.60 – 1.90	0.20 – 0.30	0.000 – 0.100
Depozita me afat – 24 mujore	1.15 – 2.15	0.20 – 0.30	0.020 – 0.100
Depozita me afat – 36 mujore	1.20 – 2.40		0.070 – 0.100
Depozita me afat – 60 mujore	2.38 – 2.56		
Depozita me afat – 84 mujore	3.41 – 3.60		

2015	LEK (%)	USD (%)	EUR (%)
Llogari rrjedhëse dhe depozita pa afat	0.09 – 2.72	0.01 – 0.50	0.001 – 1.00
Depozita me afat – 1 mujore	0.60 – 0.90	0.05 – 0.05	0.03 – 0.05
Depozita me afat – 3 mujore	0.50 – 1.55	0.10 – 0.20	0.05 – 0.20
Depozita me afat – 6 mujore	0.50 – 2.10	0.10 – 0.25	0.05 – 0.35
Depozita me afat – 9 mujore	1.10 – 1.55	-	0.07 – 0.15
Depozita me afat – 12 mujore	0.50 – 2.30	0.10 – 0.30	0.06 – 0.40
Depozita me afat – 24 mujore	1.80 – 2.75	0.20 – 0.30	0.07 – 0.30
Depozita me afat – 36 mujore	2.20 – 3.05	-	0.07 – 0.40

Të gjitha depozitat e klientëve individ, në përputhje me Ligjin nr. 52, datë 25/05/2014 “Për sigurimin e depozitave” janë të siguruar pa kosto për klientin deri në shumën Lekë 2,500,000 (ose shuma ekuivalente në Lek nëse janë në monedhë të huaj) pranë Agjencisë së Sigurimit të Depozitave (ASD). Gjatë vitit 2016, ASD zgjeroi skemën e sigurimit të depozitave duke përfshirë dhe klientët korporatë.

17. Tatimi i shtyrë

Njohja e të drejtave dhe detyrimeve tatimore të shtyra i atribuohet sa më poshtë:

	31 dhjetor 2016			31 dhjetor 2015		
	Aktive	Detyrime	Neto	Aktive	Detyrime	Neto
Aktive financiare të vendosjes	-	290	(290)	-	46	(46)
Aktive të trupëzuara dhe të patrupëzuara	82,092	-	82,092	82,103	-	82,103
Të drejta tatimore të shtyra neto	82,092	290	81,802	82,103	46	82,057

Lëvizjet e diferencave të përkohshme gjatë vitit janë si më poshtë:

	Gjendja në fillim	Njohur në fitim ose humbje	Njohur në të ardhura të tjera përmbledhëse	Gjendja në fund
31 dhjetor 2016				
Aktive financiare të vendosjes	(46)	-	(244)	(290)
Aktive të trupëzuara dhe të patrupëzuara	82,103	(11)	-	82,092
Totali	82,057	(11)	(244)	81,802
31 dhjetor 2015				
Aktive financiare të vendosjes	-	-	(46)	(46)
Aktive të trupëzuara dhe të patrupëzuara	76,962	5,141	-	82,103
Totali	76,962	5,141	(46)	82,057

18. Provizionet

Lëvizjet e provizioneve gjatë vitit janë si më poshtë:

	Çështje ligjore me organe tatimore	Çështje të tjera ligjore	Provizione Zëra jashtë Bilanci	Totali
Gjendja më 1 janar 2016	213,441	124,870	41,497	379,808
Provizionet gjatë periudhës	64,653	-	25,463	90,116
Provizionet e rimarra dhe riklasifikimi gjatë periudhës	-	(92,543)	(12,930)	(105,473)
Provizionet e përdorur gjatë periudhës	-	(11,761)	-	(11,761)
Efekti i lëvizjeve të këmbimit valutor	-	(1,470)	(841)	(2,311)
Gjendja më 31 dhjetor 2016	278,094	19,096	53,189	350,379

Vlera e provizioneve gjatë periudhës prej Lek 64,653 mijë lidhet me çështjen ligjore me organet tatimore për ish Bankën Italo Shqiptare. Gjatë vitit 2016, vlera e provizioneve të kthyera prej Lek 92,543 mijë përfshin shumën Lek 86,382 mijë, e cila është riklasifikuar si çrregjistrim nga inventari. Provizionet u krijua gjatë viteve të mëparshme në lidhje me çështjet ligjore për aktivet e sekuestruara. Duke qenë se në vitin 2016 Banka e humbi çështjen, provizioni u çrregjistrua dhe aktivi u çrregjistrua.

19. Detyrime të tjera

Detyrime të tjera më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Fatura për të mbërritur	542,032	491,891
Kreditore të ndryshëm	151,123	33,676
Llogari të përkohshme	17,749	71,472
Çeqe bankare të lëshuara dhe pagesa tranzit	24,039	44,288
Detyrime të tjera tatimore	33,759	37,541
Detyrime ndaj palëve të treta	17,091	16,653
Shpenzime të tjera të përlogaritura	771	13,606
Totali	786,564	709,127

20. Kapitali aksioner dhe primi

Kapitali aksioner i Bankës përfshin një kategori aksionesh si më poshtë:

	Numri i aksioneve (në numër)	Vlera nominale (në Lek)	Totali i vlerës së aksioneve (në Lek)
Kapitali aksioner më 31 dhjetor 2016	15,581,282	357	5,562,517,674

Intesa Sanpaolo S.p.A është aksioneri i vetëm për periudhën më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015.

21. Rezervat ligjore dhe rregullatore

Më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015, rezervat rezultuan si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Rezerva rregullative	1,130,983	1,130,983
Rezerva ligjore	694,640	694,640
Totali	1,825,623	1,825,623

Rezerva rregullatore është krijuar në përputhje me rregulloren e Bankës së Shqipërisë nr. 69, datë 18 dhjetor 2014 "Për kapitalin rregullator të bankës". Bankat dhe degët e bankave të huaja duhet të krijojnë rezervat prej 1.25% deri në 2% të aktiveve të ponderuara me risk, duke përvetësuar një të pestën e fitimit pas tatimit dhe para pagesës së dividendëve, derisa gjendja për këtë masë të arrij nivelin minimal prej 1.25% të totalit të aktiveve të ponderuara sipas riskut. Më 31 dhjetor 2016, rezerva rregullatore përbën 1.45% të totalit të aktiveve të ponderuara me risk (2015: 1.5%).

Dispozitat e Ligjit për Shoqëritë Tregtare parashikon krijimin e rezervës prej 5% të fitimit neto pas zbritjes së humbjeve të akumuluar nga vitet e mëparshme, derisa gjendja e rezervës të arrijë nivelin 10% të kapitalit aksioner të Bankës. Për periudhën më 31 dhjetor 2016, niveli i rezervës së bankës përfaqësonte 10% të kapitalit aksioner të Bankës (2015: 10%). Ky prag nuk është i detyrueshëm nëse rezervat ekzistuese nuk janë më pak se një e dhjeta e kapitalit aksioner të Bankës.

22. Rezerva të tjera

Zëra të tjerë përmbledhës

Zërat e tjerë përmbledhës përfaqësojnë diferencat që rezultuan nga konvertimi i kapitalit aksionar nga USD në LEK. Nga kjo gjendje, shuma prej Lek 297,666 mijë u njoh më 1 Janar 2008 nga bashkimi me ish BIA, si rezultat i të njëjtit ndryshim të monedhës së kapitalit aksionar.

Rezerva të tjera

Rezervat e tjera përfaqësojnë rezervën me vlerën e drejtë e cila përfshin ndryshimin kumulativ neto të vlerës së drejtë aktive financiare të vendosjes, derisa aktivet të fshihen nga bilanci apo të zhvlerësohen. Ndryshimet gjatë vitit financiar më 31 dhjetor 2016 shënuan një rritje prej 1,384 mijë Lek (2015: rënie me 88,233 mijë Lek).

23. Të ardhura nga interesi, neto

	2016	2015
Të ardhura nga interesi		
Hua dhe paradhënie klientëve	2,284,667	2,436,734
Letra me vlerë të investimit	2,367,719	2,968,744
Hua dhe paradhënie bankave	100,535	183,999
Letra me vlerë të vendosjes	73,045	114,842
Totali i të ardhurave nga interesi	4,825,966	5,704,319
Shpenzime interesi		
Depozita me afat dhe pa afat	696,612	958,554
Depozita nga banka	66,480	79,348
Llogari rrjedhëse të klientëve	54,258	120,691
Totali i shpenzimeve nga interesi	817,350	1,158,593
Të ardhura nga interesi, neto	4,008,616	4,545,726

24. Të ardhura nga komisionet, neto

	2016	2015
Shërbime arkëtimesh dhe pagesash	436,714	486,308
Llogari rrjedhëse aktive	205,513	198,089
ATM dhe POS aktive	214,865	208,409
Garanci të dhëna	15,424	16,816
Linja krediti të papërdorura/të likuiduara ne avance	24,922	30,341
Komisione administrimi dhe të tjera	12,705	13,559
Të ardhura nga komisionet	910,143	953,522
ATM dhe POS	191,957	157,745
Shërbime bankare - degë të huaja	9,553	10,513
Shërbim arkëtimesh dhe pagesash	1,990	574
Garanci të marra	994	718
Shpenzime për komisione	204,494	169,550
Të ardhura nga komisionet, neto	705,649	783,972

Shifrat e mësipërme nuk përfshijnë komisionet e arkëtuara për huatë dhe paradhëniet e klientëve (kosto transaksioni) të cilat konsiderohen si rregullim për vlerën neto kontabël të këtyre aktiveve financiare sipas metodës së normës efektive të interesit.

25. Të ardhura të tjera, neto

	2016	2015
Të ardhura nga këmbimet valutore	366,033	443,889
Të tjera	309	125,184
Totali	366,342	569,073

26. Shpenzime të tjera operative, neto

	2016	2015
Primi për sigurimin e depozitave	241,636	235,431
Humbje/(fitim) nga shitja e mjeteve të qëndrueshme	100,866	(3,573)
Humbje operacionale të ndryshme, neto	(64,479)	12,053
Totali	278,023	243,911

27. Shpenzime personeli

	2016	2015
Paga	861,642	875,128
Personel i transferuar	59,175	94,175
Sigurime shoqërore	94,747	80,888
Trajnime dhe të ngjashme	5,240	-
Fonde shpërblimi në përfundim të marrëdhënies së punës	27,405	19,099
Totali	1,048,209	1,069,290

28. Shpenzime të tjera

	2016	2015
Mirëmbajtje e programeve kompjuterike	182,305	187,173
Telefon dhe energji elektrike	82,214	89,724
Reklama dhe publikime	30,627	47,201
Mirëmbajtje dhe riparime	51,823	56,561
Artikuj kancelarie	35,695	39,279
Shërbime konsulence, ligjore dhe profesionale	56,247	49,985
Siguria fizike	38,237	32,825
Shërbimet e transportit dhe sigurisë	25,717	27,628
Udhëtime pune	9,844	8,209
Siguracione	23,052	20,992
Të tjera	78,639	24,661
Totali	614,400	584,238

29. Shpenzime tatimi mbi fitimin

Komponentët e këtij zëri për vitet e mbyllura në 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 janë:

	2016	2015
Viti aktual	480,842	463,017
Rregullime për vitet e mëparshme	-	-
Shpenzime të mbipaguara në vitet e mëparshme	-	-
Shpenzime për të drejta tatimore afat shkurtra	480,842	463,017
Gjenerimi dhe rimarrja e diferencave të përkohshme	11	(5,141)
Shpenzime/(të ardhura) për të drejta tatimore të shtyra	11	(5,141)
Shpenzime të tatimit mbi fitim	480,853	457,876

Rakordimi i shpenzimeve për tatimin mbi fitimin me fitimin kontabël për periudhën deri më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 paraqitet si më poshtë:

	2016		2015	
Fitimi kontabël përpara tatimit		2,763,858		2,668,971
Tatimi mbi fitimin sipas normës së tatimit lokal për korporatat	15.00%	414,579	15.00%	400,346
Shpenzime të panjohura	2.40%	66,263	2.35%	62,671
Gjenerimi dhe rimarrja e diferencave të përkohshme	0.00%	11	(0.19%)	(5,141)
Shpenzime të tatimit mbi fitim	17.37%	480,853	17.16%	457,876

Shpenzimet e panjohura paraqiten në mënyrë të detajuar si më poshtë:

	2016	2015
Zhvlerësimi dhe Amortizimi	9,720	44,919
Humbje të ndryshme operacionale	11,593	3,343
Shpenzime për zyra	8,262	5,057
Qira për apartamente	2,384	6,101
Shpenzime personeli	103	6,928
Përfaqësimi	1,151	3,938
Humbje nga huatë dhe paradhënie të parikuperuara	158,686	151,712
Zhvlerësimi i aktiveve të marra përmes procesit ligj	293,553	167,221
Rregullimi i vitit të mëparshëm	(139,083)	-
Çështje ligjore	64,653	12,296
Të tjera	30,731	16,294
Totali	441,753	417,809
Me 15%	66,263	62,671

Në vijim të kontrollit tatimor gjatë 2016, Banka paraqiti rregullimin e vitit të mëparshëm në lidhje me riparqitjen e kthimit të tatimeve të vitit 2013. Gjatë vitit 2016, Banka ka parapaguar tatim mbi fitimin në shumën Lek 455,583, mijë (2015: Lek 352,341 mijë).

30. Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara

Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara në 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 janë si vijon:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Të drejtat e kushtëzuara	121,076,950	119,795,402
Garanci të marra nga klientët kredimarrës	109,250,300	107,337,280
Garanci të marra nga qeveria	5,200,000	5,200,000
Huadhënie të aprovuara por jo të disbursuara	4,977,785	5,804,593
Letër kredi	355,827	279,391
Transaksione për të ardhmen në tregun e parasë	241,793	568,612
Kontrata për këmbime valutore me afat (Forward)	1,025,360	601,278
Të tjera	25,885	4,248
Detyrime për angazhimet	4,664,841	5,230,505
Garanci të dhëna në favor të klientëve	4,664,841	5,230,505

Garancitë konsistojnë kryesisht në garanci oferte dhe kontrate. Garancitë dhe letrat e kredisë janë të siguruara nga depozita e mjete monetare. Banka lëshon garanci në favor të klientëve të saj. Këto instrumente mbartin një rrezik kreditimi që është i ngjashëm me atë të kredive të disbursuara.

Të drejtat e kushtëzuara si letrat të kredisë dhe linjat e huasë të aprovuara dhe të papërdorura nga klientët janë zëra jashtë bilancit që përfaqësojnë angazhime të ardhshme ku Banka vepron në rolin e përfuturit. Kontratat e këmbimeve valutore me afat janë zëra jashtë bilancit të cilat përdoren për të kompensuar luhatjet e kursit të këmbimit dhe efekti i të ardhurave pasqyrohet në datën e maturimit kur kryhet transaksioni

Çështjet ligjore

Banka është në një proces gjyqësor për pagesën e pjeshme të një garancie bankare në vlerën EUR 4,830 mijë. Garancia është lëshuar në favor të një subjekti shqiptar me kërkesë të Shoqërisë mëmë Intesa SanPaolo S.P.A. Banka është mbrojtur me sukses në procesin ligjor në Gjykatën e Shkallës së Parë dhe në Gjykatën e Apelit të cilat vendosën në favor të Bankës. Pala e paditur e ka apeluar vendimin në Gjykatën e Lartë, e cila ende nuk ka marrë një vendim. Drejtimi i bankës nuk mendon se nuk ekziston baza ligjore e cila mund të shfuqizojë vendimet e marra në favor të saj. Gjithsesi, për shkak të kompleksitetit të rastit, i cili përfshin dhe edhe juridiksionin italian, si dhe duke marrë në konsideratë faktin se në gjykatat shqiptare nuk janë gjykuar ndonjëherë çështje të kësaj natyre, mund të ndodhin disa rreziqe operationale

Banka është subjekt i proceseve ligjore, pretendimeve dhe çështjeve ligjore të cilat lindin gjatë rrjedhës së ushtrimit të aktivitetit bankar. Drejtimi i bankës beson se të gjitha çështjet ligjore ekzistuese ose në të ardhmen kanë pak gjasa për të ndodhur dhe nuk do të kenë ndonjë efekt material të pafavorshëm në pozicionin financiar, rezultatet e operationeve apo në fluksin e parasë të Bankës.

31. Angazhime qiraje dhe shpenzime qiraje operationale

Angazhimet për qiratë operationale të Bankës më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Më pak se një vit	125,193	152,482
Një deri në pesë vjet	229,081	321,072
Më shumë se pesë vjet	11,918	25,482
Totali	366,192	499,036

Banka ka nënshkruar marrëveshje qiraje me mundësi rinovimi për të gjitha zyrat e saj në Shqipëri. Gjatë vitit 2016, për ambientet e marra me qira, shuma prej Lek 164,626 mijë u njoh si shpenzim në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve (2015: Lek 173,946 mijë). Kontratat operationale të qirasë janë të anulueshme, nëse bëhet një lajmërim paraprak prej 180 ditësh.

32. Palët e lidhura

Shoqëria Mëmë e Bankës është Intesa Sanpaolo S.p.A, e cila zotëron 100% të aksioneve. Për rrjedhojë, Banka vlerëson se ka një marrëdhënie me palë të lidhur sipas Standardit Ndërkombëtar të Kontabilitetit 24 Dhënia e informacioneve shpjeguese për Palët e Lidhura ("SNK 24") me sa më poshtë vijon:

Aksionerët dhe palët e lidhura me aksionerët:

- Intesa Sanpaolo S.p.A dhe filialet dhe degët e saj

Drejtuesit kryesor dhe palët e lidhura me drejtuesit kryesor:

- Anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës, anëtarët e Këshillit Administrativ dhe drejtues të tjerë kryesor të cilët janë persona që kanë autoritetin dhe përgjegjësinë për të planifikuar, drejtuar dhe kontrolluar aktivitetet e Shoqërisë, në mënyrë direkte ose indirekte, përfshirë çdo drejtor (ekzekutiv ose jo) i Bankës, së bashku "drejtuesit kryesor", familjarët e afërt të drejtuesve kryesor, si dhe Shoqëritë dhe bizneset e kontrolluara, ose që kontrollohen bashkërisht nga drejtuesit dhe/ose familjarët e tyre të afërt

Transaksionet e mëposhtme të cilat kanë ndodhur gjatë periudhës 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 paraqiten si vijon:

	Shoqëritë e Grupit ISP		Drejtuesit kryesor dhe palë të tjera të lidhura	
	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Aktive në fund të vitit	12,197,494	10,108,151	155,476	177,589
Hua e paradhënie institucioneve të kreditit	12,152,936	10,080,859	-	-
Hua e paradhënie klientëve	-	-	155,476	177,589
Aktive të tjera	44,558	27,292	-	-
Detyrime në fund të vitit	61,242	16,391	403,570	300,249
Hua e paradhënie nga institucionet e kreditit	44,170	3,263	-	-
Depozitat e klientëve	-	4,766	403,570	300,249
Fatura për të mbërritur	17,072	8,362	-	-
Zëra jashtë bilancit	2,843,263	2,689,533	-	-
Letër Kredi/ Letër Garanci të dhëna	424,707	889,669	-	-
Letër Kredi/Letër Garanci të marra	1,219,078	1,073,625	-	-
Kontrata valutore	1,199,478	726,239	-	-
Kolaterale	-	-	-	-
Të ardhura në fund të vitit	90,457	228,585	4,002	6,870
Të ardhura nga interesi	40,799	85,130	3,533	6,549
Të ardhura nga komisionet	49,658	143,455	469	321
Shpenzime në fund të vitit	71,579	101,441	1,099	2,020
Shpenzime interesi	10,007	-	1,099	2,020
Shpenzime komisioni dhe të tjera	19,276	51,407	-	-
Kosto të tjera administrative	42,296	50,034	-	-
Kompensim për Drejtuesit Kryesor			136,797	154,944
<i>Paga neto</i>			79,766	82,144
<i>Bonuse të paguara neto</i>			20,652	21,021
<i>Sigurime shoqërore dhe shëndetësore</i>			4,254	4,431
<i>Shpenzime të tjera (Lecoip)</i>			13,859	27,284
<i>Shpenzime të tjera</i>			18,266	20,064

33. Ngjarjet pas datës së bilancit

Drejtimi i Bankës nuk ka dijeni për ndonjë ngjarje tjetër pas datës së bilancit, të cilat do të kërkonin korrigjime apo edhe shënime shpjeguese shtesë në pasqyrat financiare.